Brabant Strip magazine
72

1989 - 1999
Tien jaar Stripmuseum!
Hoe Belgisch is het Centrum van het Beeldverhaal?

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, Jozef Peeters, de familie Lezy, Martin Floré

Werkte mee aan dit nummer:
Michiel Vleer

Eindredactie, opmaak & tutti quanti: Patrick Vranken

Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen

INHOUD

Cover : © *Johan de Moor*

Ledennieuws 2
10 jaar B.C.B. 4
Strokiesprente 11
Koffie klets 15
Reclamestrips 20
Filatelie 24
Verschijnselen 28
Zoekertjes 30

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever.

Lidgeld 2000:
(B):**600**fr, nr.**001-2980926-95**
(Nl): **40** Nlg, Giro **7616528**

Redactieadres:
Brabant Strip vzw
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel: 052/31.23.46
E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.ping.be/brabantstrip
nr. 9 van 23/11/1999
1.000 exemplaren

Vreemde verjaardag

Vreemd toch hoe alles in België vroeg of laat moet uitlopen in een debat, zeg maar woordentwist, tussen de twee grote gemeenschappen. Ons werd vroeger altijd verteld : *Vlaamse of Waalse strip, dat bestaat niet, onze strips zijn Belgisch en die vallen gelukkig niet te verdelen.* In het Noorden las je als kind *Robbedoes* of *Kuifje*, of *Sjors* of *Pep*, in het Zuiden *Spirou* of *Tintin*, en niemand stond er bij stil door wie die leuke verhaaltjes eigenlijk gemaakt werden. *O, die Jijé, Franquin en Tillieux, spreken die eigenlijk Frans?* Wel, wel. *En die Berck in datzelfde blad, die spreekt dan Nederlands?* Wel, wel.
Interessant? Relevant? Helemaal niet natuurlijk. Al spraken ze Chinees! Maar naarmate de naijver tusen beide gemeenschappen toenam (en nu krijgt ons sprookje vaart), werd het wél belangrijk voor sommigen om met een succesvol stripauteur in het knoopsgat te kunnen pronken. U kent dat soort mensen wel, die in verkiezingstijd graag een amicaal schouderklopje komen geven. Nee, het is dus helemààl geen kunst om een Waalse minister laatdunkend te laten doen over de Vlaamse stripproductie.
Op die manier kregen we de laatste tijd wat kritiek te lezen in de Vlaamse pers, dat het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal te Franstalig zou zijn, en zo.
Maar dat gekrakeel mag de aandacht niet afleiden van het echte probleem : financieel heeft het Centrum het niet zo makkelijk. Kan het mooiste Stripcentrum ter wereld - misschien niet het grootste, wel het gezelligste - op termijn overleven? Dat is de vraag die aan de orde is. Wij spraken voor dit nummer met vurige verdedigers en krakende kritikasters. De programmatie, de keuze van tekenaars, zowat alles drijft hen uit elkaar, maar over één ding zijn ze het blijkbaar roerend eens : iederéén wil dat dit unieke tweetalige Centrum blijft bestaan. Eigenlijk is het water dus niet zó diep en zoekt iedereen slechts waardering en begrip van de tegenpartij. Zodoende levert die Belgische concurrentiestrijd wel eens interessante momenten op, maar het mag niet ten koste gaan van de kwaliteit en het mag vooral niet vervelend worden.
De stripliefhebber heeft namelijk geen boodschap aan oeverloze discussies.
De redactie

Ledennieuws

Str!pdagen in Den Bosch Oef! De Stripdagen zijn voorbij. Ondanks al het geknor dat je hoort van standhouders tijdens de beurs *(blijft het hier zo donker?, zijn er geen stoelen?, hebben we hier zovel geld voor betaald?, is dat één meter?)* blijft het toch een ongelofelijke samenkomst van een massa stripliefhebbers. Hopelijk weet het Stripschap, dit jaar klantvriendelijker dan voorheen, volgend jaar de grote ruimte optimaal te benutten. Eén groot probleem was wel het feit dat vrij veel standhouders slechts bevestiging kregen 1 à 2 dagen vóór de beurs. Dat kan toch echt niet.

Pum Pum! Brabant Strip mag alleszins tevreden zijn, en is dat ook : onze operatie "Pum Pum" verliep geheel volgens plan. Meer dan vijftig Nederlandse liefhebbers lieten zich graag overtuigen door ons kennismakingsaanbod. Er waren zelfs enkele verdwaalde schapen die na een of twee jaar afwezigheid schoorvoetend terugkeerden naar de vertrouwde stal, hallelujah! *Ja, Klaas, het was zonder meer een ontroerend moment...* Wie nu een tweede bibliografie verwacht van Pum Pum, omdat de cover trots aankondigde : "de eerste Pum Pum bibliografie", heeft ons echt wel verkeerd begrepen...

AGENDA

21 november 1999 **Vilvoorde**
Jaarlijkse stripbeurs in zaal « Star », Nowlet de Brauwerestraat, en dit van 10u tot 18u. Verschillende tekenaars komen signeren. Info : 02/252.21.68 (Eric Silverans). *Brabant Strip is aanwezig*

21 november 1999 **Eindhoven (Nl)**
Tweede Eindhovense Stripbeurs in 't Karregat, Urkhovenseweg 10 van 10u tot 17u.
Info : (0031) (0)40.246.65.88

11 en 12 december 1999 **Turnhout**
Stripgidsdagen met o.a de uitreiking van de « Bronzen Adhemar » aan Erik Meynen.
Info : 014/42.27.37 (P. Van Gompel)

26 december 1999 **Herenthout**
Platen- CD en stripverhalenbeurs in het Parochiecentrum, Vonckstraat 15 van 10u tot 17u.
Info: 015/22.28.17 (Gilbert Boderé)

9 januari 2000 **Aarschot**
Internationale strip-en platenbeurs in de Stadsfeestzaal van 10u tot 18u. Bosschaert (+ anderen) komen signeren.
Info: 015/22.01.63 (Kurt Discart)

16 januari 2000 **Berchem**
6de Strip-, platen en CD-beurs in het Alpheusdal, F.Williotstraat 22 van 10u tot 18u.
Info : Stripwinkel Alex 03/236.25.40 (tussen 12u en 18u) of Van den Berghe 03/605.02.87 (na 17u)

20 februari 2000 **Peisegem**
1ste stripbeurs georganiseerd door Willemsfonds Merchtem i.s.m. « Kiekeboe-museum » in zaal Libanon, Nieuwbaan. Signeeracties van G. De Buyser, Jean-Pol, Broeckx, Stallaert en Dupré.
Info : Filip Lomme : 02/452.50.08

11 en 12 maart 2000 **Wilrijk**
12de stripbeurs in het gemeenschapscentrum «Valaarhof», Letterkundestraat.
Info: 03/827.31.10 (Frank Bogaerts)

12 maart 2000 **Antwerpen**
Film, science fiction, platen/cd en stripbeurs in de Oude Handelsbeurs, Twaalf Maandenstraat (aan de Meir A'pen-centrum), en dit van 10u tot 17u.
Info : 03/325.35.25 (Patrick)

19 maart 2000 **Opwijk**
Jaarlijkse stripbeurs in jeugdhuis Nijdrop van 10u tot 18u. *Brabant Strip is aanwezig (Sascha).*

09 april 2000 **Leuven**
Jaarlijkse stripbeurs ingericht door stripclub Tafelrond in zaal «Het Bad», Martelarenlaan (achter het station).
Toegang van 10u tot 17u. Eric De Rop, Ron Van Riet en Dirk Stallaert signeren hun werk.
Info: J-P Hendrickx: 016/23.65.97

21 mei 2000 **Kalmthout**
3de stripbeurs in zaal «Centrum» te Kalmthout-Heide. Info: 03/666.67.83 (Jan Francken)

OOK IN DE AGENDA STAAN?
Organisatoren, stuur alle info naar :
Brabant Strip Agenda, Michel Sels
Kreupelstraat 144, 1980 Eppegem
tel / fax : 015/62.33.89

e-mail : (nieuw adres!!!) sels.michel@pi.be

OPGELET! We sluiten de agenda af op de éérste van elke maand

Nummers tekort? Bij de veelgehoorde vragen en opmerkingen was er deze : "ik heb niet alle nummers van 1999 ontvangen". Inderdaad, nogal wat leden hebben dit voorjaar extra lang gewacht met lidgeld betalen, zodat we tot juni de oplage van vorig jaar aanhielden. Door de onverwacht grote toeloop van nieuwe leden (nu al meer dan ***250*** erbij!), zijn drie nummers van het voorjaar 1999 compleet uitgeput. Zoveel reserve hadden we niet voorzien. Mensen die dus een storting deden voor het hele jaar 1999, kunnen we alleen plezier doen met enkele nummers van vorig jaar, maar we zorgen er wel voor dat iedereen tien nummers krijgt. Daarom hanteren we voor de rest van 1999 op beurzen alleen nog het "kennismakingsaanbod" : lid tot januari 2000 en vijf magazines, voor 300fr. of 20 gulden. Zolang de voorraad strekt. Zeg het voort.

De oude nummers Die zijn klaar, en worden op dit moment bedeeld. Ook op de beurzen van Eindhoven, Turnhout en Berchem zullen we er zoveel mogelijk verdelen, vooraleer we aan verzending beginnen.

De cover

Johan de Moor tekende deze prent tien jaar geleden, voor de Koning Boudewijnstichting. Koning Boudewijn was inderdaad aanwezig op de openingsplechtigheid van het Centrum op 3 oktober 1989. Een zeer Belgische scène! De koning wordt ontvangen door een schare Belgische stripfiguren die met Belgische vlaggetjes zwaaien. In de afgelopen tien jaar evolueerde de Moors tekenstijl nog geen beetje en zoals we dat gewend zijn van stripauteurs, liet hij ons weten dat hij hier niet helemaal meer achterstond... Wij vonden het een gedroomde cover voor het verhaal van deze maand.

Het B.C.B. , 1989-1999 :
Tien jaar zeer Belgische geschiedenis?

Op 6 oktober 1999 vierde het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal zijn tienjarig bestaan in het fantastische Waucquez-gebouw. Feestgedruis alom?
Op zaterdag 8 oktober bond Jan Bex de kat de bel aan in een opgemerkt krantenartikel : het B.C.B. is 28 miljoen verschuldigd - intresten inbegrepen - aan de Regie der Gebouwen voor de huur van het historische pand aan de Zandstraat. Het werd daarvoor al veroordeeld tot een boete van 16 miljoen, evenmin betaald. Hec Leemans, ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van het B.C.B. reageerde in De Morgen *op 14 oktober : «We verwachten niet dat we geen huur meer moeten betalen, maar willen wel een degelijke subsidieregeling. In Angoulème krijgen ze jaarlijks 300 miljoen van de Franse staat, terwijl wij het moeten doen met 4 miljoen (net voldoende voor een half jaar huur -red.). In oktober 1996, toen we veroordeeld werden, hadden we meteen het prachtige BCB kunnen sluiten en dertig mensen ontslaan. Wij hebben toen voorrang gegeven aan de werking van het stripmuseum en werkten liever op de achtergrond aan een oplossing. Tot het in de pers kwam ».*

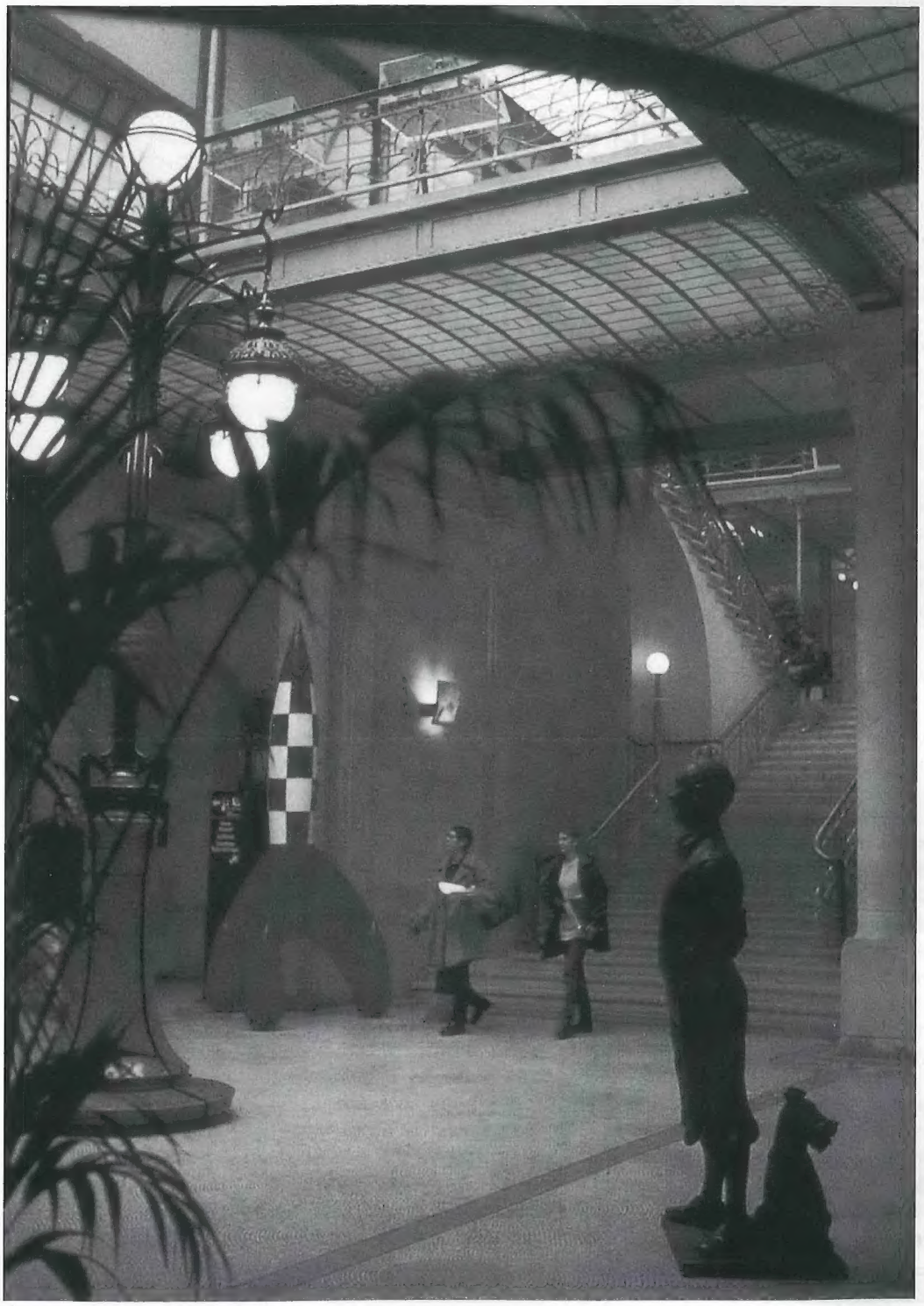

-Patrick Vranken -

Is dat alles? Nee, In *De Standaard* van 13 oktober spuit Michel Kempeneers in driekwart pagina zijn grieven over de werking van het Stripmuseum. Hij ergerde zich al eerder dit jaar in verschillende bijdragen in dezelfde krant aan de afwezigheid van Vlaamse strips en auteurs in Angoulème, waar bijzondere aandacht besteed werd aan de Belgische strip. Het B.C.B. kreeg het verwijt hierbij de Franstalige Gemeenschap te steunen, die wel breed uitpakte in Angoulème met (Franstalige) Belgische auteurs. In het nieuwe artikel wordt de directie niet alleen financieel wanbeheer verweten, maar ook de populistische aanpak : alleen de grote kanonnen worden van stal gehaald, er zou geen voeling zijn met recente evoluties binnen de stripwereld. Verder knaagt de afwezigheid van belangrijke Vlaamse auteurs, met als voorbeeld Jef Nys, en van Vlaamse strips als Kiekeboe en Urbanus.

Klopt het romantische beeld van het Stripmuseum nog met de werkelijkheid?

Hoe Belgisch is het Centrum van het Beeldverhaal?

Als oorzaak van de Vlaamse afwezigheid wijst Kempeneers een typisch Belgische communautaire tweespalt aan: «Het B.C.B. is een Franstalig bastion ». Tenslotte vindt hij dat het Brusselse centrum zwak scoort in het wetenschappelijke striponderzoek, in vergelijking met bijvoorbeeld het Franse stripmuseum.

Tja... en wij wilden graag in dit nummer een bijdrage brengen over tien jaar Stripmuseum. Plots vonden we weinig gesprekspartners : een gewoon gesprek werd al snel delicaat, bij het B.C.B. is men ontstemd over deze eenzijdige «hetze van de Vlaamse pers». De reacties die we in de korte tijdspanne nog konden opvangen (niet iedereen was te bereiken) hebben we verspreid over de volgende pagina's. We vinden dat de stripliefhebber het recht heeft om geïnformeerd te worden, met de bedenking dat het in een dergelijk debat onmogelijk is een overwinnaar aan te duiden. Waarschijnlijk heeft niemand helemaal gelijk en niemand helemaal ongelijk. We hopen dat de verschillende standpunten voor zich spreken en dat het Centrum voor het Beeldverhaal deze crisis overwint en er gesterkt uitkomt.

Iedereen kon antwoorden op één of meer van de volgende vragen. Roept tien jaar Stripmusem een goeie herinnering op? Zijn er grieven? Wat verwacht je voor de komende tien jaar? Is het B.C.B. een Franstalig bastion? Komen Vlaamse auteurs onvoldoende aan bod in het B.C.B.?

Yves Kerremans *(Neroloog)*

Het B.C.B., in de volksmond "het stripmuseum", zal ik blijven associeren met de voorstelling van het Nero-jubileumboek *Kroniek van een dagbladverschijnsel* en de bijhorende grote Sleententoonstelling. Een mens zou bijna vergeten dat het boek tevens moest dienen als katalogus voor de tentoonstelling maar toch *niet te koop was in het museum*... De grote Sleententoonstelling was immers eerst veel beperkter voorzien en kon maar pas door het wegvallen van de Buck Danny-tentoonstelling uitgroeien tot wat ze uiteindelijk geworden is. Feit blijft dat het B.C.B in de loop der jaren enkele memorabele tentoonstellingen (50 jaar Nero/75 jaar Sleen, Ronde van Frankrijk,...) heeft opgezet rond het Vlaamse Stripmonument Marc Sleen.

Michel Kempeneers *(stripmedewerker De Standaard, TEEK)*

Ik volg het BCB maar van dichtbij sinds de laatste jaren. In de beginjaren was ik vooral gecharmeerd door de indrukwekkende bib, met uitgebreid aanbod secundaire literatuur, tijdschriften en fanzines. Vooral de fantastische expo over de Amerikanen is me bijgebleven, naast tentoonstellingen over Blake&Mortimer, Jijé, Morris, ...
In De Standaard van 13 oktober heb ik een evaluatie gemaakt van 10 jaar BCB. Daarin staan enkele aspecten opgesomd die volgens mij waarneembaar mislopen in het Centrum.
Ik weet ook wel dat het Franse stripmuseum, het CNBDI, royale staatssubsidies krijgt, maar dat neemt niet weg dat het CNBDI toch maar toont wat een wetenschappelijk beleid en een uitgavebeleid kúnnen zijn, en dus tot voorbeeld strekt.
Ik hoop uiteraard dat het Centrum overleeft en dat er verbetering komt, maar ik ben Madame Blanche niet.

Jan De Pooter *(verantwoordelijke bibliotheek en documentatie B.C.B., Nederlandstalig)*

Als ik terugkijk op de afgelopen tien jaar, dan vind ik dat het B.C.B. - dat tussen haakjes een vereniging is, een vzw, géén overheidsinstelling - zijn twee statutaire doelstellingen bereikt heeft. Ten eerste is het schtitterende gebouw, dat we in gebruik hebben van de gemeenschap, gered van de ondergang. Het is zonder onderbreking tien jaar lang opengeweest voor het publiek én in goede staat onderhouden. De tweede opdracht was promotie voeren voor de Belgische strip, zodat het brede publiek er mee kon kennismaken. In vergelijking met tien jaar geleden is zowel dit gebouw als de Belgische strip uitstekend gekend in binnen- en buitenland.

«Het Centrum van het Beeldverhaal is een vereniging, geen overheidsinstelling»

Om dat te bereiken zijn we dus inderdaad uitgegaan van de meest voor de handliggende troeven. We denken te vaak dat iederéén onze strips kent, maar het tegendeel is waar : buitenlanders staan te kijken als Kuifje, Suske en Wiske, de Smurfen, noem maar op, allemaal Belgisch blijken te zijn. Kijk, alles hangt natuurlijk af van het budget en de werkingsmiddelen. Voor elk project moeten wij nu een kosten-baten analyse voeren! Wij zijn helemaal niet tegen small press-projecten of welke moderne stripvorm dan ook, maar helaas is het nu onmogelijk om te werken voor een groep geïnteresseerden van 1.000 personen.

Ter gelegenheid van de* vijfde *verjaardag van het Centrum tekende Marc Sleen deze schitterende cover voor Imago. Nero (zoals bekend geboren in de Zandstraat) voelt zich hier thuis.

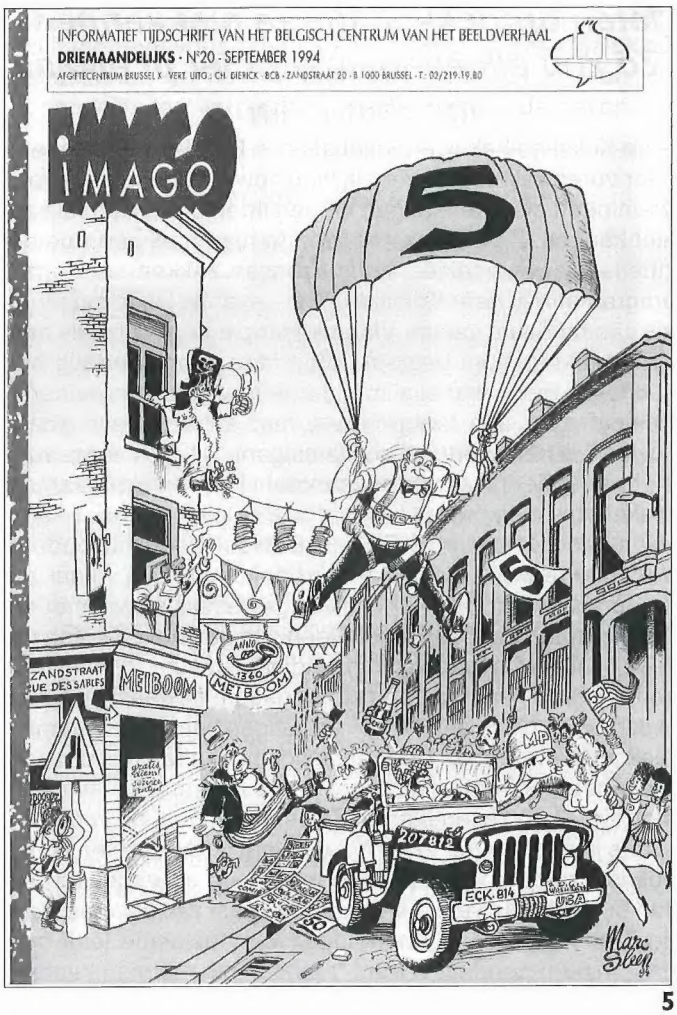

Dat is zonder meer verlieslatend en als de kas leeg is, dan blijft er na een tijdje géén Centrum meer over.
Als men ons verwijt dat we niet aan wetenschappelijk onderzoek doen, dan vind ik dat gek. Wie dat zegt, beseft toch wel dat dat handen vol geld kost? Hoe interessant ook, dat is nooit onze opdracht geweest. We hebben wel een bibliotheek en documentatiecentrum uitgebouwd, waar opvallend weinig over geklaagd wordt. Heel wat mensen hebben hier zodoende al wel een onderzoek kunnen starten, en wij trachten iedereen hier vooruit te helpen. Secundaire literatuur wordt hier systematisch verzameld, en niet alleen in het Nederlands en het Frans hoor, de stripwereld is veel groter dan sommigen denken! Ter vergelijking : je moet niet verwachten dat je in de bibliotheek van Angoulème veel werken in het Deens of het Engels gaat aantreffen... Maar tien jaar is niks, en onze middelen zijn beperkt. Ontgoochelend is wel dat er van overheidswege, en dan spreek ik over de drie Belgische gewesten, onvoldoende belangstelling is om in dat Belgisch patrimonium te investeren. Ik hoop echt dat er toch nog voldoende waardering en steun komt zodat we kunnen verderwerken en onze opdrachten zelfs verruimen, waarom niet?

Patrick Mortier
(organisator van het tweetalige Strip Koksijde-festival, droomt van een museum van de Vlaamse strip)

De bedoeling van ons museum is om aanvullend te zijn met Brussel. Er is genoeg "stof" om zowel permanent als tijdelijk bepaalde reeksen of thema's te brengen. Ik zou niet durven zeggen dat we een "betere" programmatie willen brengen, wel een andere programmatie en misschien meer inspelen op actualiteiten.

«...zowel buitenlanders als Vlamingen als Franstaligen dingen laten ontdekken die ze niet kennen. Zo zou elk evenement hier in elkaar moeten zitten.»

Strip Koksijde heb ik effectief als een Belgisch evenement naar voren willen brengen. Ik wou zowel buitenlanders als Vlamingen als Franstaligen dingen laten ontdekken die ze niet kennen. Zo zou elk evenement hier in elkaar moeten zitten. Tussen haakjes, zelfs Fransen zakken voor onze programatie af naar Koksijde. Ik zie evenwel mijn museum als een museum van de Vlaamse strip omdat er reeds een nationaal museum bestaat. Mijn idee is om viertalig het publiek te tonen wat zoal in Vlaanderen werd gepresteerd. Positief naar alle taalgroepen, niet extremistisch zoals zovelen, ik ben overtuigd antiflamingant. Dit alles aangevuld met een galerij waar om de zoveel tijd een niet-Vlaamse reeks aan bod komt.
Het is zo dat in het B.C.B. in Brussel heel wat oudere Vlaamse reeksen nooit aan bod gekomen zijn, maar dit zal langs Franstalige kant ook zo geweest zijn : we mogen niet vergeten dat het Franstaligen zijn geweest die aan de wieg hebben gestaan van het huidige museum. Zonder hen zou er misschien nooit een stripmuseum geweest zijn. Het is dan ook logisch dat deze Franstaligen bepaalde Vlaamse reeksen niet kennen. De Franstaligen beseffen niet dat een Kiekeboe veel beter verkoopt dan bvb. een Rik Ringers, met zijn 30.000 exemplaren. Ze vergeten naar de verkoopcijfers in heel België te kijken, wat fout is. Misschien is het ook wat de fout van Vlaamse tekenaars en uitgevers die van bij het begin veel minder enthousiast zijn geweest dan de Franstalige collega's. Minder enthousiasme leidt ook naar minder aandacht, want "mensen die mensen kennen

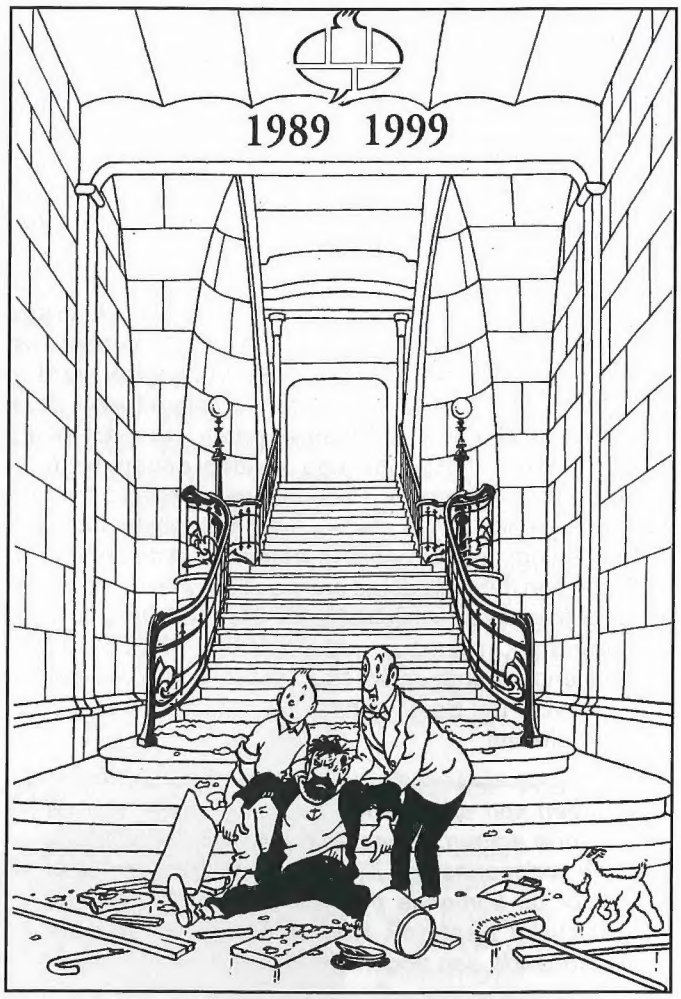

Struikelt het B.C.B. in de toekomst over de financiële kater of wegens onvoldoende evenwicht in de programmatie van Vlaamse en Franstalige auteurs?

of een plezier doen" verkrijgen sneller bepaalde zaken dan anderen. Met zo'n 250.000 bezoekers per jaar zal de bezoeker of het museum wel niet verkeerd zijn zeker? Men kan zich de vraag stellen of die bezoeker wel wakker ligt van het feit dat Rik Clément of Hurey of anderen niet aanwezig zijn. De kenner natuurlijk wel en dit is logisch. Vandaar dat er volgens mij plaats is voor een niche, met name een museum van de Vlaamse strip, aanvullend en in samenwerking met het B.C.B. in Brussel.

Patrick Vranken *(taalgevoelig bezoeker)*

Ikzelf ben al jaren bezoeker-met-open-mond van het B.C.B. In die delicate toestand overkwam het me wel eens dat ik "Belgische taaltoestanden" te slikken kreeg. In magazine 31 pleegde ik dan ook een cursief stukje, weliswaar grappig bedoeld, maar echt gebeurd. Ik heb inderdaad meegemaakt hoe een bezoeker, een Nederlander, in het restaurant aandrong op een spijskaart in beide talen, waarop hij ei zo na door de uitbaters "buitengebonjourd" werd. De Nederlander bleef zitten, ik heb vervuld van plaatsvervangende schaamte het pand verlaten. Zelfs al wordt de uitbating van de brasserie uitbesteed, en niet door het B.C.B. zelf beheerd, zoiets is een smet op heel het gebouw. Hoe zit het na tien jaar met die taalperikelen? Ik kan alleen maar vaststellen dat er toch een positieve evolutie is : zowel aan de telefoon, op het antwoordapparaat als aan de balie kan je in beide landstalen terecht. In het restaurant is de spijskaart al lang aangepast en de nieuwe kelner (er zijn nieuwe uitbaters) sprak ons onlangs vriendelijk toe in zijn beste Nederlands. Het Centrum heeft zowel

Nederlandstalige als Nederlandsonkundige medewerkers, maar voor de opvang van het publiek worden toch beide talen gehanteerd. Maar, waakzaam blijven, alles kan beter: wellicht zou wat meer Nederlandstalige PR de communicatie met de Vlaamse pers gevoelig kunnen verbeteren. Goed, nogal wat medewerkers spreken dus Nederlands met een duidelijk Frans accent, maar is dat een probleem? Voor sommige Nederlandstaligen duidelijk wel, net zoals ook het accent van meneer Pheip nog steeds het voorwerp is van spot. Zelf gaat dit mijn begrip te boven: wie moeite doet om een gesprek te voeren in jouw taal (zij het met een accent) verdient aanmoediging, geen kritiek. Overigens spits ik vanwege het exotische accent vaker de oren in Brugge, Koksijde of Antwerpen (plaatsen waar ik ook graag mag vertoeven), dan in Brussel...
Alleinaa, damiëndenaatognie? Toch wel.

Michel Vandenbergh
(contactpersoon tussen B.C.B. , tekenaars en uitgeverijen, Franstalig)

Positief vind ik dat het B.C.B., dat toch "uit het niets" ontstaan is, heel wat krediet opgebouwd heeft in de stripwereld. Bijna alle bekende uitgeverijen zien er het belang van in om twee exemplaren van elke titel uit hun fonds af te staan, zodat we een belangrijke bibliotheek én een archief hebben opgebouwd. In het begin was het niet eenvoudig om tekenaars te overtuigen originele platen... zeg maar "uit te lenen op zeer lange termijn", zodat wij de permanente tentoonstellingsruimte St. Roch konden inrichten. Nu krijgen we auteurs over de vloer die het zelf komen voorstellen en er graag willen bij zijn. Daarbij moet ik opmerken dat we géén onderscheid maken : wie gepubliceerd wordt (of werd), komt in aanmerking. We weigeren dus niemand, op voorwaarde dat het om originelen gaat, geen kopies, en de auteur moet begrijpen dat er een beurtrol is. Enkele bekende auteurs weigeren originelen af te staan of willen permanent tentoongesteld worden. Zodoende worden er bijvoorbeeld geen platen van Morris of van Lambil tentoongesteld.

«... Het B.C.B. staat als vereniging letterlijk open voor iedereen, dus ook voor de Vlaamse Gemeenschap»

In tien jaar heeft het Centrum ook het stripmilieu overstegen en is het een toeristische trekpleister geworden, een trefpunt, zoals Manneke Pis, inderdaad... Onlangs stond er een Braziliaans koppel te twijfelen op de stoep. We staan vermeld als halte in de toeristische gidsen, maar "strips", dat deed bij hen geen belletje rinkelen. Ik heb ze meegetroond naar de bibliotheek en ze tot hun verbazing wat albums in het Portugees getoond. Dat zoiets mogelijk is, dat vind ik een realisatie. Het B.C.B. staat als vereniging letterlijk open voor iedereen, dus ook voor de Vlaamse Gemeenschap. In de herfst 2000 komt er trouwens een tentoonstelling rond Bob en Johan de Moor. Jammer genoeg moeten we vaststellen dat er meer belangstelling is, toch op financiëel vlak, van Franstalige uitgeverijen en instellingen. Zo hebben we een reizende tentoonstelling opgezet, die de Franstalige landen afreist, Frankrijk, Canada, enzovoort. Die tentoonstelling kost 2 miljoen en wordt betaald door een Franstalige instelling. Hetzelfde verschijnsel had je met de zaak Angoulème. Angoulème wou aandacht schenken aan de Belgische strip. Robert Collignon *(op dat moment minister van de Franstalige Gemeenschap - red.)* ruikt een kans en huurt daar op kosten van zijn Gemeenschap een stand, waarop hij Franstalige auteurs uitnodigt. Niets belette de Vlamingen om hetzelfde te doen. Nu, als één van beide "partijen" niet meespeelt, dan zit het Centrum met een Belgisch dilemma. Er zijn dan slechts twee mogelijkheden : ofwel diegene steunen die wel een initiatief neemt, ofwel niets doen. In het laatste geval zou er in België slechts heel zelden wat gebeuren...

Jan Bex
(stripmedewerker Het belang van Limburg, Gazet van Antwerpen)

Eén herinnering? Eén? Al was ik er net niét helemaal van in het begin bij, toch lijkt het alsof de striptempel, daar in de Zandstraat, er altijd geweest is. En jullie vragen één goeie herinnering aan tien jaar BCB? Eén? Moet ik dan echt uit al die indrukken, gesprekken, sensaties één dingetje kiezen? Serieus? Want d'r is zoveel. Al die vernissages, al die bekende gezichten, de kameraden, de collega's met de nieuwtjes, de 'good fellas' onder mekaar. Ik heb er verbluft origineel werk van Chaland mogen besnuffelen. Ik heb er mogen zien hoe in enkele geniale trekken Morris quasi achteloos paarden doet galopperen. Sinds die avond sluit mijn mond overigens niet meer helemaal. Ach, ik heb er platen mogen zien van Hogarth (amai), McCay (gosh), Foster (hmjnhhhnmuh)... Fantastische mensen heb ik er kunnen ontmoeten. Lieve mensen, begeesterde mensen, talentvolle mensen... Waar zijn ze nu? Greet, André, Bob...? Maar als er dan toch één ding moet zijn dat bijblijft, dan wel die ene keer in het eethuis, daar rechts beneden. Het was er goddelijk rustig die koude dag en Madam Pheip glimlachte zowaar. In een hoekje, links voor mij, zat Maurice De Bevere, recht voor mij Charles, en rechts van mij André Franquin.Het was februari 1996 of zoiets.
Op de Pachecolaan was zonet zeer strategisch ten behoeve van de duizenden kantoorslaven aldaar een reuzengrote Guust neergepoot. Charles siste nog non-verbaal: «Jan, 't is 't moment voor 'n interview...». Maar ik bleef gelukzalig glimlachen en hoorde Morris en Franquin kouten over onnozeliteiten van vroeger, over nu, over de gezondheid

De financiële kwestie : hoeveel krijgt het stripmuseum van wie?

Het B.C.B. heeft een 30-tal medewerkers en krijgt, voor het instandhouden van een waardevol Belgisch patrimonium, geen subsidie van de Belgische staat, van het Vlaamse gewest of van van het Waalse gewest. De "muren" van het gebouw zijn eigendom van de Belgische staat, via de Regie der Gebouwen, die bijgevolg "huisbaas" is van het B.C.B. Het Centrum krijgt wel een jaarlijkse subsidie van de Brusselse regio, niet meer andere ondernemingen of verenigingen : 350.000 frank komt uit de kas van het Brussels Hoodstedelijk gewest, 1.700.000 frank van de Franse Gemeenschapscommissie en 2.000.000 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
(Ja, het is ingewikkeld, maar niemand heeft gezegd dat België een eenvoudig land was).
Daarom werkt het B.C.B. vooral met commerciële partners : de Glaceries Saint-Roch, Stella Artois, Citroën, Delhaize De Leeuw, enzovoort.
Momenteel zijn er goede contacten met het kabinet van de nieuwe Minister van Cultuur, Bert Anciaux (VU) en is er goede hoop dat er een oplossing komt voor de financiële situatie van het B.C.B.
(bron : Jean Auqier, PR-man B.C.B.)

en over knappe grieten en zo... Enfin, dingen waar jonge zeventigplussers het zoal over hebben. Werken was, alsjeblieft, voor een àndere keer. Dit was een momentje voor de eeuwigheid. Nog geen jaar later later was Franquin - Monsieur Franquin - al dood. Gretverr..

Het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal is een rijpe vrouw. Ze kan me nog inpalmen, soms zelfs in minder dan een seconde. Ja, ze heeft nog appeal, deze dame, maar stilaan wordt het toch moeilijk om de oude façade overeind te houden. Na tien jaar staat deze dame voor een belangrijke keuze. We weten stilaan dat het allemaal niet zo makkelijk was. Dat de centen, ondanks die vele bezoekers, nooit vanzelfsprekend waren. Een hoge huur, kan best zijn, maar moet je dan zeven jaar lang doen alsof er niets aan de hand is en geen huur betalen? Tot de kruik barst? Of moet je met open vizier vechten voor je zaak, voor je gelijk, je onmisbaarheid? Het stripverhaal staat aan het eind van deze eeuw voor de tweesprong. Blijven we hier in België achterom kijken naar de ouwe zekerheden, de oude paradepaarden en dus kiezen voor de langzame maar zekere dood? Of mogen we eindelijk ook eens speuren naar nieuw talent dat relevant kan zijn voor lezers van nu en morgen? Ook dàt is de taak van het BCB. God ja, l'école franco-belge était très important et très chique, maar die heeft helaas wel haar mooiste tijd gehad. Dat ze eens uit hun art-nouveau toren komen, daar in Brussel, eens om zich heen kijken en eindelijk eens merken dat de wereld niét is blijven stilstaan in 1958. Misschien moet het beleid nog eens niet zozeer artistiek geherdefinieerd worden (alhoewel), maar zeker filosofisch, professioneel en vooral bedrijfseconomisch wordt 1999 buiten de Zandstraat totaal anders ervaren. Tijd voor een facelift. Hoog tijd.

Jean Smits (liefhebber van de Vlaamse, de Waalse, de Brusselse, ja... van dé Belgische strip)

10 Jaar BCB betekent voor mij al meer dan tien jaar een bron van mooie herinneringen. Te beginnen met de eerste informatievergadering op 16 april 1986 in wat toen nog het Oude Huis Waucquez werd genoemd en nog in volle restauratie was. Ik had het geluk te mogen meewerken aan *Het uitstalraam van de verbeelding*, waarin het werk van de belangrijkste Belgische stripauteurs permanent tentoongesteld wordt. Men vertrouwde mij het concept van de Tillieux-cel toe. Het is voor mij nog steeds een eer en vooral genoegen om een bijdrage te kunnen leveren aan de promotie van deze voor mij belangrijke en alleszins onvoldoende naar waarde geschatte stripauteur. Het feit dat ik als Vlaming een Franstalig auteur mocht "doen", geeft aan dat het BCB op en top Belgisch is en er niet in vakjes wordt gedacht. Sommige Vlamingen kunnen het gevoel niet onderdrukken dat ze in een Franstalig bastion terechtkomen. Ok, je staat als Vlaming niet op de eerste rij, maar je kan niet ontkennen dat ALLES tweetalig is in het B.C.B. We moeten er ons als Vlamingen kunnen bij neerleggen dat we in het BCB als Belg binnenkomen in de tempel van de Belgische (en niet de Vlaamse) strip. We moeten leren toegeven dat vooral de oorspronkelijk Franstalige strips de titel van "Belgische strip" verdienen omdat ze in beide landstalen gewaardeerd worden. De Vlaamse strips hebben nu eenmaal minder impact bij onze Franstalige landgenoten dan omgekeerd. Ik vind het dan ook normaal dat er, wanneer een keuze moet gemaakt worden, niet gezocht wordt naar een evenwicht tussen Vlaamse, Brusselse en Waalse strips. Stellen dat de Vlaamse strip er verwaarloosd wordt, klopt niet. De drie belangrijkste grootmeesters, Vandersteen, Sleen en De Moor zijn prominent aanwezig. Dat Jef Nys minder aan bod komt is een trieste zaak. Maar is Jef Nys ook in Vlaanderen niet aan een opwaardering toe? Toegegeven, het BCB heeft ook Vlaamse steken laten vallen. Het feit dat ze de originelen van de Vlaamse strippionier Eugeen Hermans (alias Pink) zijn misgelopen is een spijtige zaak, niemand van het BCB vond het blijkbaar de verplaatsing naar Antwerpen waard. Wat er de volgende tien jaar mag veranderen? Ik hoop dat de financiële perikelen vlug opgelost raken zodat er middelen komen om het permanente tentoonstellingsgedeelte in vraag te stellen en te vernieuwen. Maar ja, ik zou misschien best zelf het goede voorbeeld geven en voor een luttele 600 frank betalend stripridder worden, in plaats van er alleen maar gratis recepties af te schuimen zoals de meeste kritikasters...

IN MEMORIAM : GREG

Temidden van deze kleine stripcrisis overleed op 29 oktober een toonaangevend stripauteur. Greg, alias Michel Regnier, werd geboren in de Brusselse deelgemeente Elsene (later verwierf hij de Franse nationaliteit). Vijftig jaar lang stond Greg letterlijk in het middelpunt van de Belgische en Franse strip. Auclair, Cuvelier, Dany, Derib, Franquin, Hergé, Hermann, Paape, Tibet, Vance... voor wie schreef hij eigenlijk geen scenario? En dat leverde dan ook nog klassieke, tijdeloze verhalen op, van Robbedoes (De schaduw van Z!), Bernard Prince, Comanche,... Zelf zette hij Olivier Blunder op papier, maar ook Flor en Toosje, Rock Derby en talloze andere figuren. In de jaren zestig gaf hij de stripgeschiedenis een ongelofelijke wending door zich in te zetten voor de bladen Tintin/Kuifje en Pilote.
We zien vandaag niemand die het hem zal nadoen

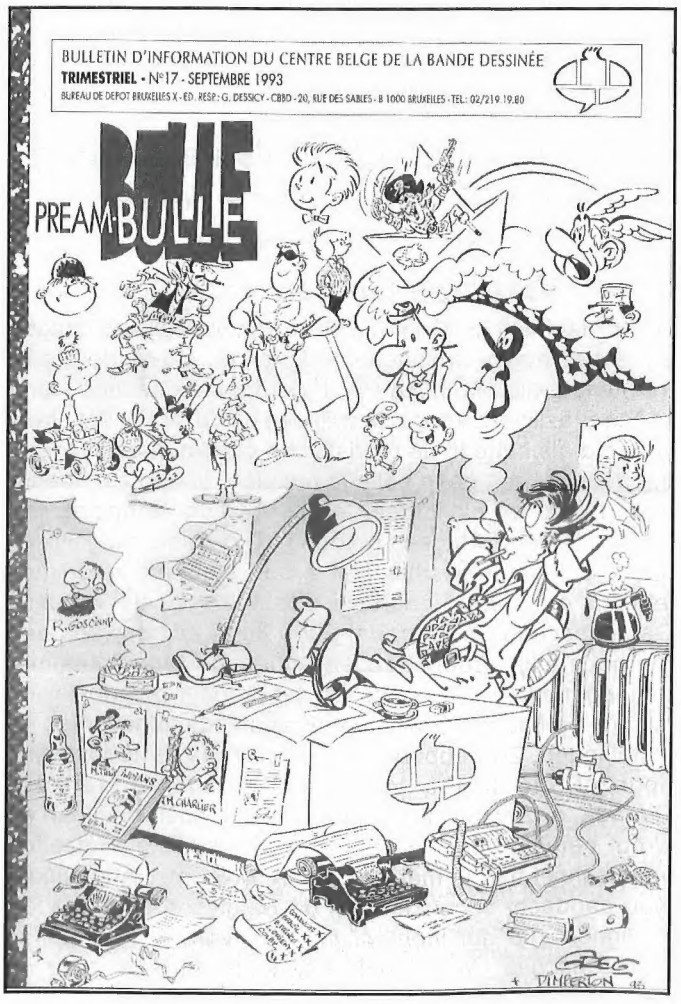

Vlaamse stripauteurs

Omdat de vraag nu toch aan de orde is, willen we graag eens peilen naar de aandacht van de Vlamingen voor hun strip-erfgoed. Wij voelen ons al jaren genoodzaakt om met dit magazine een schromelijk tekort op te vullen. Vlaamse media hebben namelijk geen bijzondere interesse voor de bijdrage die beeldverhalen meer dan 50 jaar geleverd hebben (nota bene in kranten en weekbladen...) aan onze cultuurgeschiedenis. Alleen een nieuw, flitsend commercieel produkt of een ouwe taaie die vijftig wordt, heeft nieuwswaarde. Breng je zoals wij een unieke expo over 70 jaar Zonneland, dan mag je 50 persmappen versturen, daar schrijft geen hond *over. We kunnen ons dus niet van de indruk ontdoen dat van het B.C.B., een vereniging die van haar inkomsten moet leven, inspanningen verwacht worden die de Vlaamse media (en de overheid?) zelf niet opbrengen "omdat zoiets niet commercieel is". Is dat consequent? Let wel, wij zijn uiteraard vóór meer B.C.B-aandacht voor Vlaamse klassiekers, maar we stellen vast dat Vlaanderen het zelf niet de moeite waard vindt om zijn cultureel patrimonium te bewaren. Moeten we dan alle schuld* uitsluitend *op een Brusselse vereniging schuiven, die haar aandacht (lees : budget) dan nog moet verdelen over het hele land? Mag die bedenking ook eens gemaakt worden? Vlaand'ren telt frisse knapen die een fatsoenlijke regel op papier kunnen zetten, neem nu Michel Kempeneers, wiens bijdragen voor* Teek *en* De Standaard *zeker lezenswaard zijn. Hij kan ons wellicht uitleggen waarom het zo moeilijk is om aandacht te krijgen in de pers voor Vlaamse stripauteurs, ja, neem nu Jef Nys...*

-Patrick Vranken -

In de *Standaard der Letteren* (de wekelijkse literaire bijlage van de Vlaamse kwaliteitskrant), schrijft je zeer vaak, zo niet meestal, over Franstalige auteurs of zelfs onvertaalde Franse strips. Vanwaar dan de drang om het B.C.B. te toetsen op zijn Vlaams gehalte?
MK : Je haalt twee zaken door elkaar : "Vlaams gehalte" duidt op de aanwezigheid van "Vlaamse" striptekenaars in het B.C.B. In mijn bijdragen voor de *Standaard der Letteren (SdL)* gaat het over het aanbod van auteurs of strips "in het Nederlands". Ik betwist trouwens je bewering dat ik meestal schrijf over Franse strips. Ik schrijf over auteurs, omdat dat bij het profiel van de *SdL* hoort, en het ongeluk wil dat auteurs tegenwoordig amper nog vertaald worden in het Nederlands. Ook daarover klaag ik trouwens in mijn

Dé gedroomde illustratie bij het artikel van MK. Gemiste kans?

Het schone avontuur van de zalige Edward Poppe, door Jef Nys.
Poppe schijnt nog Vlaamsgezind geweest te zijn ook...

stukken. Liever een waardevolle niet-Nederlandstalige auteur dan geen auteur. Nu, zelfs als men abstractie maakt van de taal, kan elke B.C.B.-bezoeker objectief vaststellen dat het B.C.B. een Franstalig bastion is. Vermits het B.C.B. een tweetalige instelling is, kan bovendien op zijn minst een schijn van interesse voor de belangrijke Vlaamse strips worden verwacht. Het criterium daarbij kan bijvoorbeeld verkoopcijfers of impact zijn. Zelfs al zou de Vlaamse strip niet méér zijn dan een populistisch verschijnsel, iets van dergelijke omvang heeft steeds culturele en wetenschappelijke relevantie.

Akkoord, maar *"Liever een waardevolle niet-Nederlandstalige auteur dan geen auteur"* : nu insinueer je zélf dat Vlaanderen geen strip"auteurs" in zijn rangen telt. Je vroeg méér aandacht voor Jef Nys, is jouw eerste krantenartikel over hem nu voor binnenkort?
MK: Van een provocerende vraag gesproken...

Ik ben nu eenmaal een fan van Maurice de Wilde en van Walter Zinzen... maar ga vooral door.
MK: Om iets rond Jef Nys te kunnen doen, moet er een acceptabele "kapstok" zijn, en die is er jammer genoeg niet. De publicatie van een nieuw Jommekesalbum is niet iets waarover de *SdL*-lezer moet worden geinformeerd, en waarover hij een mening verwacht. Als er iets met nieuws- of actualiteitswaarde gebeurt rond Jef Nys, is de dagkrant, *De Standaard*, wellicht de aangewezen optie.

Blijkbaar pin ook jij Jef Nys vast op *Jommeke*. Priester Poppe, aan wie Nys ooit één van zijn grafisch hoogstaande biografieën wijdde, werd zopas zaligverklaard door de Paus, las ik in *De Standaard*. Een invalshoek is er altijd wel. Ik denk eerder dat de krant, net als het B.C.B., gewoon voor elke bijdrage de belangstelling van de lezers/bezoekers afweegt...
MK: Ik vind niet dat je aandacht voor het Vlaamse strippatrimonium in de krant en het gebrek aan belangstelling voor Vlaamse strips in het B.C.B. met elkaar kan vergelijken. Volgens mij is het beter dit debat op te sparen voor een volgend magazine.

Wie weet. Het was trouwens niet onze bedoeling wie dan ook als zondebok aan te duiden, wel om aan te tonen dat de Vlamingen zelf wellicht een steentje kunnen bijdragen. Misschien moeten we een volgende keer maar eens de Minister van Cultuur interviewen?

De verborgen schat van Oudenaarde ... en Ronse

2° vestiging ATLANTIS te RONSE !

ATLANTIS
Broekstraat 2
9700 OUDENAARDE
tel&fax 055/318174

Openingsuren
maandag tot donderdag : 17 tot 20u
vrijdag : 15 tot 20u
zaterdag 10u30 tot 19u
zondag 10u30 tot 13u

ATLANTIS *(Tome II)*
Hoogstraat 13
9600 RONSE
tel 055/208130

Openingsuren
dinsdag tot en met donderdag :
10u30 tot 16u30
zaterdag 10u30 tot 18u

Verschillende signeersessies gepland.
Neem contact op !

Stripwinkel
HET „B"-GEVAAR

ERIK DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

STRIPWINKEL

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86
Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.

BOEKEN - STRIPS
CD - VIDEOFILMS
INKOOP - VERKOOP
STRIPANTIQUARIAAT

WOEFKE

ANTWERPSESTRAAT 185
2640 MORTSEL (ANTWERPEN)
Open : van 9 tot 18 uur
Donderdag gesloten
03/449.15.60

Strokiesprente

met volkleurillustrasies in sagteband!

Strips, we zullen ze gemakshalve "onze soort strips" noemen, kunnen in het buitenland inderdaad nog wel wat promotie gebruiken. Dat merkt iedereen die wel eens op reis gaat en verder raakt dan Oostende of Scheveningen. Hoe verder je van de Lage Landen verwijderd raakt, hoe moeilijker het wordt om in de krantenwinkel nog een stripboekje te vinden, zo lijkt het wel. Voor ons weer een goede aanleiding voor een nieuwe rubriek met tips : ben je naar Griekenland geweest en heb je daar twee weken lang wanhopig de kiosken afgeschuimd? Zijn daar wel kiosken? Hoe zit het met het aanbod in Oezbekistan? Kan je onze beroemde striphelden vinden in het buitenland? Laat het ons weten. We bijten de spits af met een verslag van onze reporter uit Afrika, wat het voordeel heeft dat de teksten leesbaar blijven, én het levert ons meteen een goeie titel op... We vroegen Michiel om op zoek te gaan naar de mysterieuze Kari Lentes in het Afrikaans die zouden bestaan, maar wie heeft ze ooit gezien?

- *Michiel Vleer* -

Zoals beloofd volgt hier het verslag over de strips in Suid-Afrika voor zover ik het ervaren heb tijdens mijn verblijf daar. Ten eerste is heel moeilijk om überhaupt stripboeken te vinden in het Afrikaans, maar gelukkig is het me wel gelukt. Wat ik de eerste 2 weken alleen maar tegen kwam,

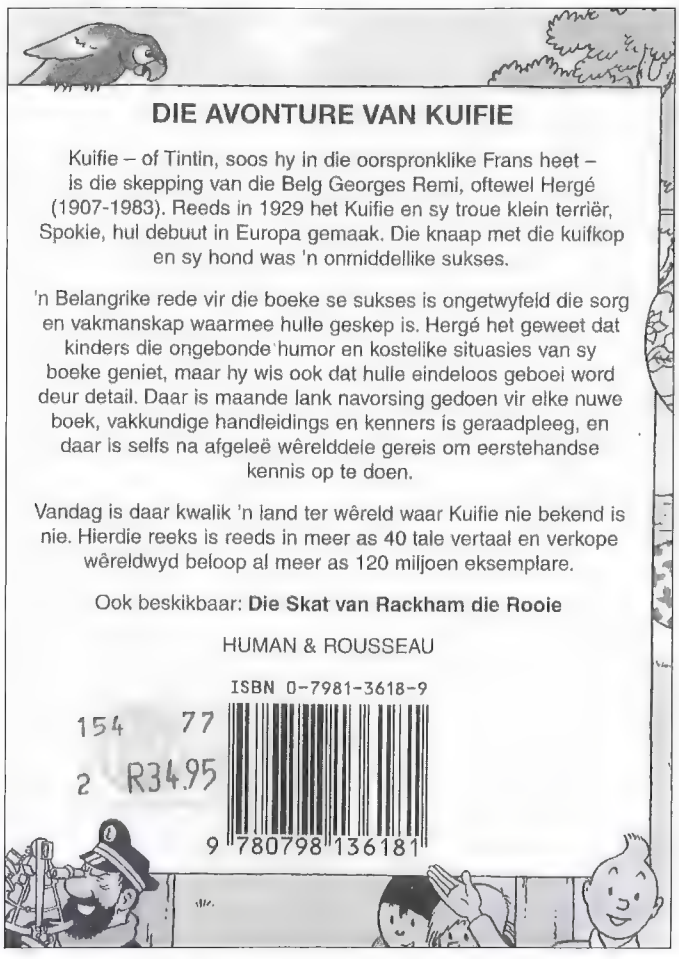
DIE AVONTURE VAN KUIFIE
Kuifie – of Tintin, soos hy in die oorspronklike Frans heet – is die skepping van die Belg Georges Remi, oftewel Hergé (1907-1983). Reeds in 1929 het Kuifie en sy troue klein terriër, Spokie, hul debuut in Europa gemaak. Die knaap met die kuifkop en sy hond was 'n onmiddellike sukses.
'n Belangrike rede vir die boeke se sukses is ongetwyfeld die sorg en vakmanskap waarmee hulle geskep is. Hergé het geweet dat kinders die ongebonde humor en kostelike situasies van sy boeke geniet, maar hy wis ook dat hulle eindeloos geboei word deur detail. Daar is maande lank navorsing gedoen vir elke nuwe boek, vakkundige handleidings en kenners is geraadpleeg, en daar is selfs na afgeleë wêrelddele gereis om eerstehandse kennis op te doen.
Vandag is daar kwalik 'n land ter wêreld waar Kuifie nie bekend is nie. Hierdie reeks is reeds in meer as 40 tale vertaal en verkope wêreldwyd beloop al meer as 120 miljoen eksemplare.
Ook beskikbaar: Die Skat van Rackham die Rooie
HUMAN & ROUSSEAU
ISBN 0-7981-3618-9
154 77
2 R34.95
9 780798 136181

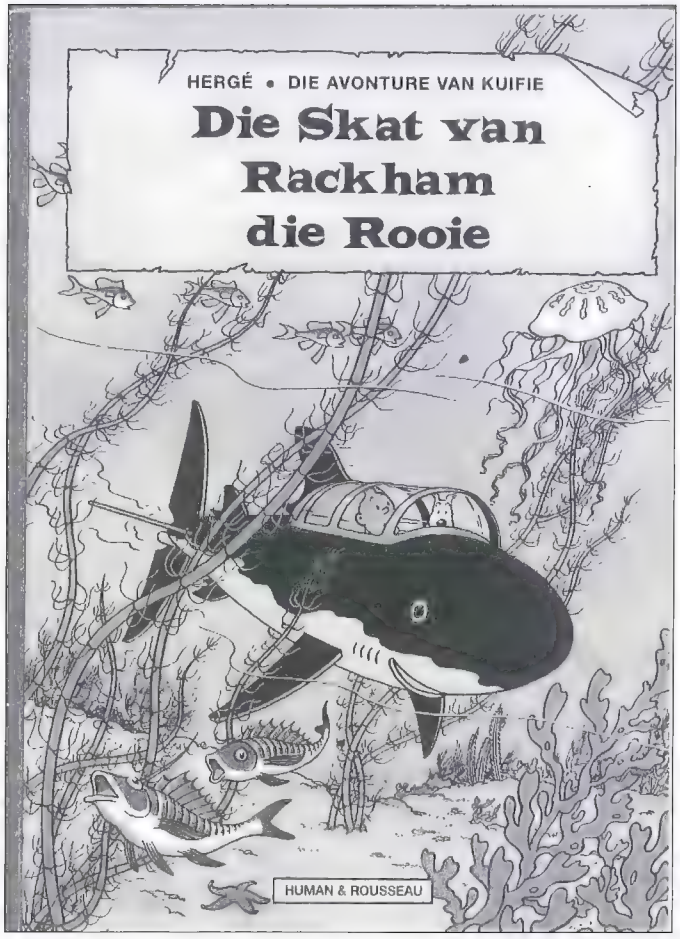

waren in het Afrikaans vertaalde Amerikaanse strips (Garfield, Hägar de Verschrikkelijke, Snoopy e.d.) in een gezinsblad, genaamd *De Huisgenoot*, dat helemaal in het Afrikaans verschijnt.

Engelse Asterix

Verder kwam ik in de boekwinkels alleen maar Engelstalige strips tegen en dan nog vrij weinig ook : één enkele Asterix, geïmporteerd uit Engeland, veel Calvin & Hobbes, veel Madam & Eve en Garfield. De enige puur Zuidafrikaanse strip in dit rijtje is *Madam & Eve*. Dit is een Engelstalige gagstrip, die in een aantal kranten in Suid-Afrika verschijnt. Hij schijnt heel populair te zijn in Suid-Afrika, en eerlijk gezegd is hij best grappig, zelfs voor een niet-Afrikaan, want hij behandelt voornamelijk Zuidafrikaanse thema's. Ik heb er zelf drie boeken van gekocht.

Kuifje in het Afrikaans

In een boekenwinkel in Bloemfontein trof ik drie stripboeken aan in het Afrikaans : 1 Asterix en 2 Kuifjes!
Dit waren ook de enige drie boeken die ze op voorraad hadden en ook de enige drie stripboeken in het Afrikaans die ik tijdens mijn vier weken daar heb gezien. Natuurlijk heb ik ze alledrie gekocht. Alledrie de boeken zijn met een slappe kaft. Voor zover ik nu weet kan je op het ogenblik in ieder geval 4 verschillende titels in het Afrikaans kopen.

1 **Asterix en de Olimpiese Spele**
2 **Asterix en Cleopatra**
3 **Kuifie: Die Skat van Rackham die Rooie**
4 **Kuifie: Die geheime Wapen**

Wie kent de avonturen van Kuifie en Spokie niet en de eeuwige dorst van kapitein Sardijn?

© ***Hergé/Moulinsart 1999***

Nummers 1, 3 en 4 heb ik, nummer 2 staat op de achterkant van nr. 1 vermeld als ook beschikbaar.
Deze vier albums zijn allemaal verschenen bij dezelfde uitgeverij Human & Rousseau in Kaapstad. We vermelden het adres voor wie er langs komt en vlug enige albums wil aanschaffen :

Human & Rousseau (Pty.) Ltd.
State House
3-9 Rose Street
Cape Town 8001 South-Africa

Van een aantal titels bestaan blijkbaar ook al verschillende drukken (we vermelden de drukgegevens zoals ze in de album staan:)

1 **Asterix en de Olimpiese Spele**
Afrikaanse vertaling deur Ludwig Visser
Eerste Afrikaanse uitgawe in 1997 deur Human & Rousseau

2 **Kuifie: Die Skat van Rackham die Rooie**
Afrikaanse verwerking deur E.P. du Plessis
Eerste Afrikaanse uitgawe in 1977 deur Human & Rousseau
Tweede uitgawe, eerste druk (sagte band) 1996
In België gedruk deur Casterman, s.a., Tournai

3 **Kuifie: Die Geheime Wapen**
Afrikaanse verwerking deur Nerina Ferreira
Eerste Afrikaanse uitgawe in 1973 deur Human & Rousseau
Tweede uitgawe, eerste druk (sagte band) 1996
In België gedruk deur Casterman, s.a., Tournai

Dit is, geloof ik, alles wat ik over strips heb opgedaan in Suid-Afrika. De mensen waar ik logeerde waren totaal niet geïnteresseerd in strips, zij dachten eigenlijk dat er helemaal geen strips in het Afrikaans verkrijgbaar waren. Gelukkig is dit wel zo, ook zij stonden ervan te kijken, toen ik ze in die boekenwinkel aantrof.
Ze zijn trouwens wel duur daar, die stripboeken. Deze drie waren per stuk 35 Rand, dat is omgerekend ongeveer NFl 17,50 of 350BEF. Dat vind ik toch behoorlijk voor een normale softcover, maar ik mag niet klagen, die Engelstalige Asterix die ik kocht was bijna NFl 20,-. Ik denk dat dit komt door de blijkbaar kleine oplages, want ze zijn moeilijk te vinden.

Fragment uit* De zaak Zonnebloem, Die geheime Wapen *in het Afrikaans. Dit is een uitstekende manier om kennis te maken met de toch erg boeiende Afrikaanse taal : misschien heeft een geïmporteerde versie hier meer succes dan in Zuid-Afrika?

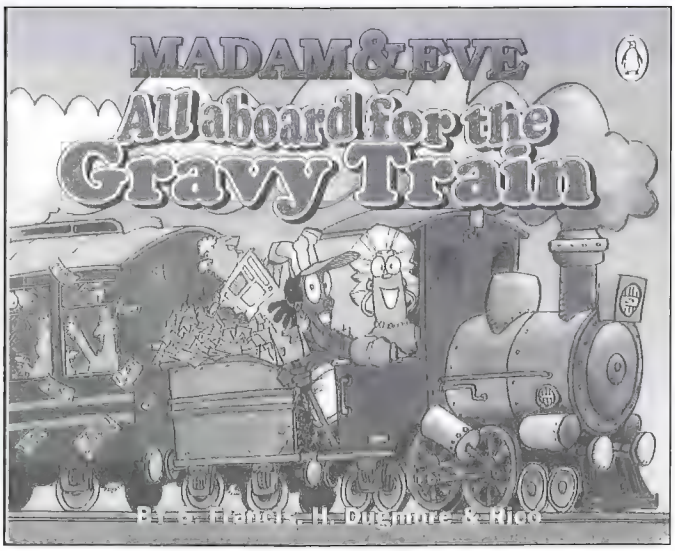

Wrange verhalen

De Zuid-Afrikaanse samenleving is erg gewelddadig. Moord- en doodslag zijn er dagelijkse kost. Het mag dan ook niet verwonderen dat de eigen Zuid-Afrikaanse stipcultuur, hoe bescheiden ook, die samenleving weerspiegelt. In het geval van Madam&Eve, een Engelstalige strip, gaat het om een blanke dame (Madam) en haar dienstmeid, een kleurlinge. De strip steekt wat de draak met de typische verhoudingen die deze maatschappij kenmerken. We drukken hierbij een voorbeeld af (op pagina 13) van zo'n gag : Madam geeft Eve 's avonds een lift naar de Township, de eerder gore buurt waar de kleurlingen verblijven. Op de terugweg vraagt ze de weg aan twee kerels die in haar op het eerste gezicht een gemakkelijke buit zien. Omdat ze denken dat het een valstrik van de politie is, gedragen ze zich erg braaf. De opluchting na afloop van het avontuur is erg groot bij beide partijen. Voor ons een wat vreemde vorm van humor, die we hier nog niet meteen in een populaire strip zien opduiken. In Zuid-Afrika is dit de populairste strip, bij het jonge volkje gevolgd door Bitterkomix. Bitterkomix is een tekenaarscollectief, dat het soort undergroundstrips brengt dat wij hier bij "smal press" onderbrengen (ze stelden al tentoon in onze Lage Landen). De strips van Bitterkomix gaan dan ook veel verder en zijn in Zuid-Afrika onderhevig aan censuur.

© *Hergé/Moulinsart 1999*

Het u seergekry?
Weet nie. Dink nie so nie. Maar wees versigtig!
Daar's al oorgenoeg skade sonder dat mens nog die bottel ook breek!
Maak gou! Daar was drie van ons hier, en nog 'n hond ook.
So ja. Bloep . . . bloep.
Nou kan ek maar flou word.

Bij een gesprek voor de VRT vond interviewer Bruno Wynendaele er niets beter op dan deze jongens wat albums van *Jommeke* te tonen, om een vergelijking te maken tussen de Zuid-Afrikaanse stripcultuur en de onze. Wat meteen aangeeft hoe groot de stripkennis van het gros van de journalisten wel is (achter zo'n programma zit een compleet researchteam).

Fantastiese strokiesverhale

Jommeke deed niet meteen een belletje rinkelen, maar wat de Zuid-Afrikaanse boys wél herkenden, was... Suske&Wiske. Een *Nederlandse* strip, dachten ze, of alleszins heel erg populair daar. Wat meteen bevestigt dat er wel nog wat promotioneel werk weggelegd is. Nochtans werd in de jaren zeventig een poging ondernomen om Suske&Wiske te lanceren in Zuid-Afrika. Voor zover bekend zijn er geen albums van ***Neelsie&Miemsie***. Wel verscheen in 1970 zeker drie maal het tijdschrift Klik, een maandblad waarvan de edities oktober/november en december bekend zijn. Elk nummer bevatte 7 pagina's van het verhaal *Neelsie & Miemsie, Die Kwaai Huursoldaat deur W. Vandersteen.* Op de achterzijde van het blad stond de welbekende toren van Suske&Wiske-figuren. Klik werd uitgegeven door Euro Uitgewers uit Pretoria. Alle exta informatie is welkom.

(Met dank aan Gert Meesters en Michael van Hartskamp).

Promotiefoldertje voor Klik uit 1970

MADAM & EVE
BY S.FRANCIS, H.DUGMORE & RICO
YOUR MADAM GAVE YOU A LIFT TO THE TOWNSHIP AT NIGHT!? I HOPE SHE'S ALL RIGHT.
DON'T WORRY... SHE'LL BE FINE!
EXCUSE ME... COULD YOU TELL ME HOW TO GET BACK TO CIVILIZATION?
(THE DIAMOND RING'S MINE.)
(I'LL TAKE THE CAR.)
WELL?
(WAIT A MINUTE. THIS IS TOO EASY.)
(YOU'RE RIGHT. A WHITE WOMAN IN A BMW DRIVING THROUGH THE TOWNSHIP AT NIGHT?!)
(IT COULD BE A TRAP... AN UNDERCOVER POLICE STING OPERATION.)
(WHAT'LL WE DO?)
(BE COOL. DON'T ACT SUSPICIOUS.)
UH, OH.
LOVELY NIGHT, ISN'T IT?
TURN RIGHT AND FOLLOW THE ROAD TO THE HIGHWAY.
THANK YOU.
OUR PLEASURE.
WHEW... THAT WAS A CLOSE ONE.

Uitgeverij BONTE

Volgende uitgaven zijn nog verkrijgbaar :

* Tyl Uilenspiegel (Bob De Moor) - 8.800 bf- *Het valse gebit*
  Luxe boek met originele pagina oplage 44 ex.
* Jody Barton (G. Declerck) - 800 bf - *Schittering van de dood*
  luxe boek zonder originele pagina.
* Thomas Pips (Leo de Budt) - 4.800 bf - *1949 deel 2*
  Luxe boek met originele gag plaat van groot formaat,
  oplage 50 ex.
* Pats (Edward De Rop) - 2.000 bf -
  Luxe boek met originele gag plaat oplage 70 ex.
* Jim Lont (Erik) - 5.500 bf - *Mato Brosso*
  Luxe boek met originele pagina oplage 30 ex
* Jim Lont (Erik) - 1.500 bf - Luxe (zie hierboven),
  zonder origineel oplage 70 ex.
* Rudi (Karel Verschuere) - 1.500 bf - *Het beloofde land*
  Luxe boek zonder originele pagina oplage 70 ex
* Doris Dobbel (Marc Sleen) - 8.000 bf - Compleet,
  alle 682 verhalen in 23 boeken oplage 170 ex.
* Reeks Plezante Verhalen
  2. *De Blauwe wolk* (Leo de Budt) - 600 bf -
     De wereldramp van 6491
  3. Klavervier (K. Verschuere) - 400 bf -
     Avontuur op de evenaar + 2 oom wim-verhalen

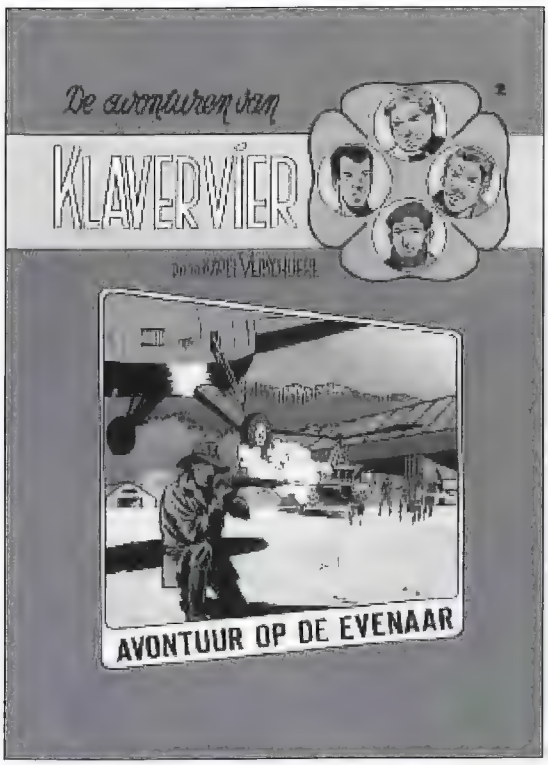

Tweedehands boekenwinkel Bonte
strips, boeken, lp's, cd's
Heidelbergstraat 5
8200 St. Michiels Brugge
050/39 29 81 - peter.bonte@pandora.be
open di - do : 13 - 19 u / vrij : 13 - 21 u
zat : 9u30 - 12 / 13 -19 uur
gesloten zon- en maandag

STRIPWINKEL ALEX

Gitschotellei 88 - 2600 Berchem - tel: 03/236.25.40
E-mail adres: Stripwinkel.Alex@belgacom.net

NIEUWE UITGAVEN IN EIGEN BEHEER

! Portfolio " Claymore " door striptekenaar ERSEL
! "Comic cooking"
Kookboekje aangevuld met grappige illustraties door Marvano (Dallas Barr, Eeuwige oorlog)
Oplage: 500 ex. waarvan 100 gesigneerde ex. met leuk gadget en ex-libris.
Verkoopprijs: met gadget en ex-libris 295 bef/16 fl., gewoon 195 bef/11 fl
! "Pancardes"
Oplage: 350 ex. genummerd en gesigneerd, A4 formaat.
Verkoopprijs: 400 bef
Volgende tekenaars hebben een exclusieve tekening gemaakt:
Ersel: Pioniers v/d nieuwe wereld Kas:Hans
J.F. charles: Fox Pellerin:De Havik
! Speciale editie "Hans 11" (Kas)
Uitvoering: Hardcover, 100 ex. genum. & gesig., zeefdrukje + andere covertekening,
Verkoopprijs: 799 bef
! Speciale editie "Kronieken van Panchrysia 5" (Ferry)
Uitvoering: Hardcover, 125 ex. genum. & gesig., zeefdrukje + andere covertekening,
Verkoopprijs: 899 bef

EXPO "FERRY"
4 december t.e.m. 30 januari 2000

Het Besloten Land
trading cards
verzamel ze!
AUTARCIC DOTS :
verbind de punten met een uitgerafeld penseel
D.I.Y. CARD
Strips · Comics · Cool Media ·
Parijsstraat 16 · LEUVEN · 016/22.58.40

Zet het nieuwe jaar samen met Pierke feestelijk in met een fles Joost Swarte-wijn!

van 13.30 tot 20 u.
zat. : 10.30 tot 18 u.
zondag : 10.30 tot 13 u.
maandag gesloten

**Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...**

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Uitgeverij RdH is een begrip bij de redactie, maar nog niet echt bekend in onze Vlaamse gewesten. Kan moeilijk anders : zij durven het aan strips te brengen in een oplage van slechts 100 exemplaren. Toch gaat het hier over strips die zeker bij een uitgebreider publiek in de smaak zouden vallen; RdH brengt werk van Steven de Rie (*3 Dagen van de Doler* 125 ex) en van Mark Hendriks. Het laatste verschenen album van Mark Hendriks is een curiosum op zich. Het boek bevat twee verhalen namelijk *Flight 19 & Elastischer Verteitung.* Na lezing van verhaal één draai je het album gewoon ondersteboven en kan je beginnen met verhaal 2. Twee verhalen in zwart-wit voor 380BEF.
Info: Rob den Houten, Stadhoudersweg 91B, 3039 EB Rotterdam of Uitgeverij Rdh @ Yahoo.com, tel: (+31)(0)10-4676054.

***

Tekenaar Roba is vooral bekend van *De Sliert* en *Bollie en Billie.* Wenst u meer te weten over deze tekenaar en zijn werkzaamheden, dan kan u terecht in het B.C.B gelegen Zandstraat 20 te Brussel vanaf 23 november om de ***Retrospectieve Roba*** te bewonderen. Alle dagen open behalve op maandag. Info: 02/ 2191980.

***

Bent u verlekkerd op cultsymbool **Betty Page**? Dan zit u goed bij uitgever Arboris. Hier verscheen *Bettie Page Queen of Hearts* door Jim Silke. Het boek is gevuld met foto's en tekeningen en verklarende tekst. Door middel van dit boek probeert Silke aan te tonen dat Betty invloed had op populaire cultuur zoals strips, film en fotografie. Sc 595BEF

***

Kent u de ***Juttemis uitgaven*** ? Nee, dan spreken we van een gat in uw culturele bagage. Deze naam omvat een tekenaarscollectief met namen als Anton Damen (*Fritz Pitz*), Marq van Broekhoven *(Don Solo),* Mars (*God wat ben ik goed*), Mark Retera en Don Minx. Zij brengen leuke boekjes in zwart-wit voor een schappelijke prijs, namelijk 6 gulden. Wenst u ook eens kennis te maken met deze uitgaven en eventueel later een abonnement te nemen op deze zieleroerselen, vraag dan de nieuwsbrief aan op dit adres: Uitgeverij Juttemis, Arenberglaan 370, 4822 ZS Breda.

***

Uitgeverij **De Plaatjesmaker,** lees : Hanco Kolk, brengt de Pincet Reeks op de markt, leuke boekjes op klein formaat (15 x10,5 cm). Naar verluidt zouden er iedere twee maand twee boekjes te verkrijgen zijn bij de boekhandel of stripspeciaalzaak. De twee openers van deze serie zijn Barbara Stok met *Hippie* en Typex met *De nieuwe avonturen van Kick Wilstra.*

Meer info over De Plaatjesmaker: De Wittenkade 118bis, 1051 AL Amsterdam, e-mail hanco@bos.nl

***

Nieuw in onze regionen is ***De Striepclub,*** een organisatie die diverse winkels overkoepelt die samenwerken met stripwinkel De Striep, (Katelijnestraat 42, 8000 Brugge). Het doel is informatie te geven over nieuwigheden zoals curiosa, comics, signeerakties en natuurlijk info over nieuw verschenen strips. Lid kan je worden door 300fr te sturen naar bovenstaand adres. Hiervoor ontvang je als nieuw lid gratis de Guido Gezelle strip *De wilde wegen van de Rolleweg,* waarde 295BEF. Verder verschijnt een maandelijkse nieuwsbrief, en kan je een lijst inleveren met strip(reeksen) die je in de toekomst wenst te volgen. Bij verschijning worden die automatisch voor jou apart gehouden, zodat je die later kan afhalen.

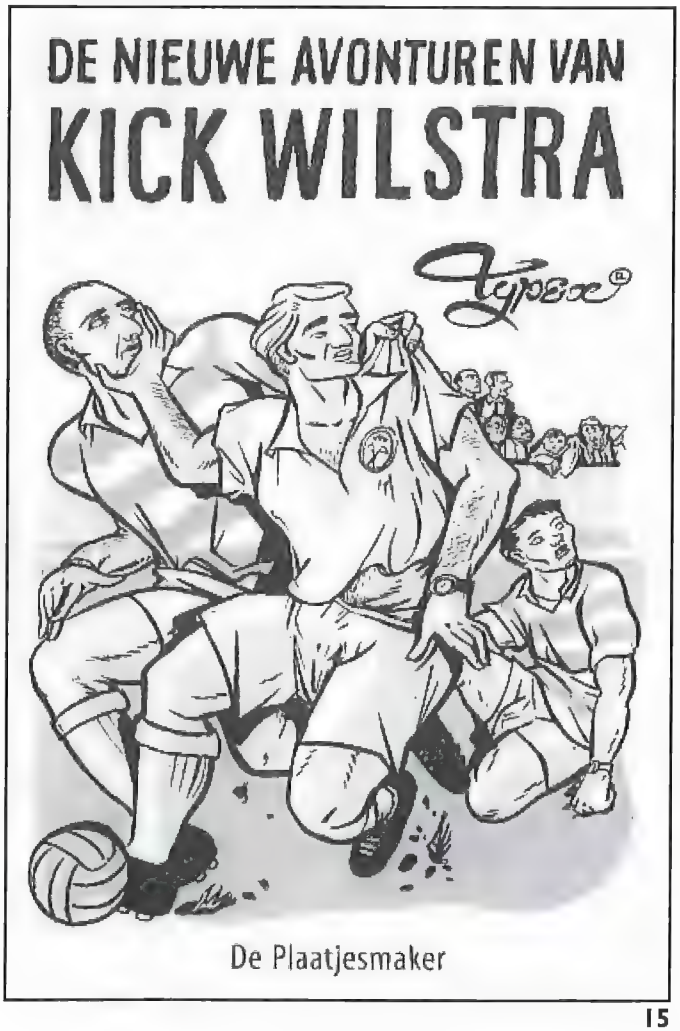

Voor info over de medewerkende stripwinkels kan je terecht op tel: 050/33 71 12. (De Striep) of : http://www.comix.be of e-mail: comix @comix.be

***

Ter gelegenheid van de signeeraktie van **Mark Retera** op 21/10/99 bracht stripwinkel Het Besloten Land zijn eerste Besloten Dossier uit. Het vierkante boekje (16cm) met kleurenkaft telt 8 pagina's. Een interview met Mark Retera, een bibliografie en een aantal grappen vullen dit dossier. Prijs 50BEF. Het is de bedoeling dat er driemaal per jaar soortgelijke leuke boekjes verschijnen. Info: Parijsstraat 16, 3000 Leuven, of e-mail: info@hbl.be of
Website: www.hbl.be, of abonneer u op de wekelijkse pagina: http://www.hbl.be/Index-krant.html

***

Lucky Luke de cowboy die sneller schiet dan zijn schaduw gaat voor zijn geestelijke vader Morris vermoedelijk weer een aardig zakcentje opbrengen. De pas opgerichte firma ***Lucky Comics*** gaat met een Franse zender onderhandelen om te participeren in 52 nieuwe tekenfilms bestemd voor de Franse markt. Niet vreemd als men bedenkt dat deze firma bestaat uit uitgever *Dargaud* en *Lucky Productions;* In Zwitserland zal *Lucky Comics* zijn aktiviteiten toespitsen op het beheren van een Lucky Luke fonds. Crisis in de stripwereld zei u?

***

We berichten het reeds eerder, de naam Prof. **Zonnebloemlaan** te Utrecht (NL) in de wijk Tuindorp stuitte op verzet van de gemeenteraad. Tot de burgemeester er zijn schouders onderzette en de naam toch goedkeurde. Het wachten was alleen op het fiat van de Hergé Stichting. Je mag het geloven of niet maar reeds na 14 dagen viel de goedkeuring in de bus. De Zonnebloemlaan mag en zal er komen. En ik maar denken dat die stichting nergens toestemming voor verleende zonder winstbelangen.

***

South Park, de serie die tijdens de vakantiemaanden ongecodeerd te ontvangen was op betaalzender *Canal +* vindt nu een onderkomen bij *VT4.* Deze animatieserie speelt zich af in South Park, de thuisbasis van Stan, Kyle, Kenny en Cartman. Kenny is het jongetje dat in elke aflevering bloedig om het leven komt; *South Park* begint waar de *Simpsons* eindigen. Nog schunniger, nog meer geweld en schuttingtaal, zelfs zelfmoord wordt gepromoot. VT4 programmeerde wijselijk South Park om 22h30 op woensdag. Zodoende houden alle brave kindertjes een zuiver gemoed. Alhoewel, de serie heeft iets.

DUS, ALS WE HET GOED BEGRIJPEN, HEBBEN JULLIE JE ZAKGELD GEGEVEN AAN EEN ARME MAN DIE STOND TE SCHREEUWEN IN HET MIDDEN VAN DE STRAAT ?
EN WAT SCHREEUWDE DIE MAN DAN ?
HEU... "LEKKERE IJSJES!"
MAAR HET KLONK ECHT WEL ZIELIG HOOR...
IKKE & YURG
Dit zijn Ma, Pa, Junior en Zus van de Huisgenoten
De familie is compleet! Volgende week leest u er meer over.
Libelle 5

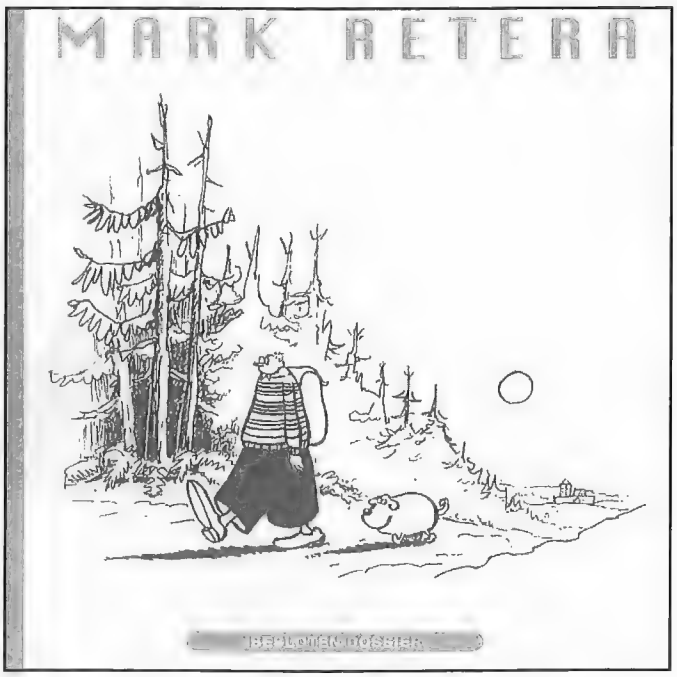

Dargaud brengt nieuwe series. *Tatjana K 1: De doos van Pandora* is een creatie van Corteggiai en Meynet. Een voormalige Oostduitse spionne wordt omwille van haar verleden achtervolgd. Meermaals verkeert ze in hachelijke situaties maar haar bliksemsnelle reacties maken veel goed. Sc 199BEF.
Het Kruis van Cazenac 1: De code, voert ons mee naar WOI. Twee Franse broers proberen een spion die informatie doorspeelt aan de vijand te ontmaskeren. De regie is in handen van Boisserie en Stalner.

***

Bent u fan van de ***Beverpatroelje,*** getekend door Mitacq, dan is er goed nieuws (het is maar hoe u het bekijkt). Er verschijnt namelijk een telekaart van dit vijftal op een beperkte éénmalige oplage van 1000 exemplaren. Ze toont een plaatje uit het album *De fles in zee.* De telekaart kost 895BEF en wordt toegestuurd in een genummerde verpakking. Codenummer: NMTKBEOO, op rekeningnr: 679-2055630-06.

***

Tijdens het eerste programma van *Wedden dat,* uitgezonden door VTM op 3/9/99, probeerde de 12 -jarige Davy 10 willekeurige prentjes te erkennen uit de 60.000 plaatjes waaruit de **Jommekesstrips** zijn opgebouwd. En het lukte nog ook, wonder boven wonder. Toots Thielemans, de bekende muzikant die beweerde dat dit onmogelijk was, kon als tegenprestatie karakollen gaan verkopen aan de Beurs te Brussel.

***

Libelle, het damesweekblad (mannen ook toegelaten) heeft zijn eigen wekelijkse stripverhaal. Drie weken voor publicatie werden de lezers opgewarmd door korte gags met voorstelling van de hoofdfiguren (12/8/99, 19/8/99, 26/8/99) Op 2/9/99 verschenen dan ***De huisgenoten,*** met de familie Twist paginagroot. De wekelijkse strip is van de hand van Marc Legendre en Yurg De Munck.

***

Uitgeverij **Talent** gooit drie albums van Amazone Century op de markt; *1) Land van ruïnes, 2)Land van herinneringen, 3) Land van gevaren.* Uitvoerders van dit epos: Latil & Ponce. Hc 500BEF.
Sofaletta 1, Tranen van bloed is een nieuwe serie van Erik Arnoux. Mooi getekend en aangrijpend verhaal, hc 500BEF.
Celadon 1, *De ogen van Tracy Night*, Klimos & Arnoux, hc

500BEF.
S.C.A.L.P. 1, *Little Boy.* De mens gebruikt als proefkonijn, of het klonen van mensen in stripvorm, Karl Tollet en Jean Wacquet brengen een keihard verhaal, hc 500BEF.
Ork 1, *Het geheim van de Poseidon,* de lucht op de vervuilde aarde wordt schaars, ja wordt zelfs gecommercialiseerd door gewetenloze handelaars, de strijd breekt los. Castaniolo en Jouvent brengen een verhaal dat misschien ooit waarheid wordt. Hc 500BEF, de softies volgen later.
Met De Teutonen 1, *In de schaduw van het zwarte woud* brengen Rodophe en Capo de strijd van de Polen tegen hun vroegere bondgenoten de Teutonen.

***

Een jaar terug werd de Belg Erwin Van Pottelberghe (29) een contract aangeboden door de Amerikaanse animatiestudio *Klasky Csupo* dat hij onmogelijk kon weigeren. Hier kon hij aan de slag als tekenaar van de storyboards van de populaire serie de ***Simpsons***. En het gaat goed met Erwin : door zijn onverdroten werkinzet kan hij nu mee werken aan de uitvoering van die andere serie, *The Rugrats.* Toch blijft zijn droom ooit medewerker te worden in de megastudio's van *Warner Brothers.* De eerste contacten zijn al gelegd. Binnen een drietal jaren hoopt hij terug te keren naar België om hier zelf een animatiestudio op te richten. We duimen voor Erwin.

***

Onder het motto: *Ermee stoppen? Waarom?* Verscheen in de extra weekendbijlage *Kijk op Weekend* van de Vlaamse krant: *Het Volk* (4/9/99) een bijdrage over 40 jaar **Rode Ridder**. Karel Biddeloo, de huidige tekenaar, schetst een korte evolutie doorheen de tijd, en verkondigt trots dat ondanks het gebrek aan voorpublicatie zijn strip nog vlot de kaap van 45000 exemplaren haalt en dat aan het moordende tempo van 5 albums per jaar. Voor Karel is het dan ook keihard werken, zeven dagen op zeven.
In de weekendbijlage van 25/9/99 verscheen *Oorlog en liefde,* een interview met Jean-Pierre Gibrat de tekenaar van de twee albums *Het uitstel,* bij Dupuis verschenen in Vrije Vlucht

***

Het bericht veroorzaakte een donderslag bij heldere hemel, na twee jaargangen en een ledental van meer dan 150 geestesgenoten sluit ***Galaxa,*** *Fans van de Rode Ridder* de deuren. Wegens tijdgebrek en werkomstandigheden is het voor oprichter Staf Ceulemans en zijn medewerkers niet meer mogelijk om dit driemaandelijks tijdschrift te handhaven. Het positief saldo na afsluiting op de rekening bleek nog 14267fr te bedragen. Leden die dit wensen kunnen nog tot 15/12/99 75,64fr terugkrijgen. Het overblijvende bedrag wordt daarna doorgestort aan de Antwerpse Ziekenhuisclowns. Hopelijk gaat het ganse bedrag naar dit goede doel.

***

De afgelopen zomer organiseerde het Davidsfonds naar goede gewoonte opnieuw een zoektocht in één van onze mooie Vlaamse streken. Dit keer was het Pajottenland aan de beurt en iemand kwam op het prima idee om **Jan Bosschaert** speciaal voor deze zoektocht een "strip-postermap" te laten tekenen. Deelnemers aan deze zoektocht kregen deze map met vier posters (30x40cm), waaraan tevens een bijkomende vraag gewijd was : hoeveel van die leuke "Pajottertjes" heeft de tekenaar in de tekeningen verstopt. De winkelwaarde van de map is 150BEF, wat zeker geen geld is voor deze vier sfeervolle posters in kleur.

***

Ronny Matton, uitgever van *Talent* en *Blitz,* altijd klaar voor één of andere stunt in de uitgeverswereld, maakt het soms toch al te bont. Bij het opstarten van zijn nieuwe collectie *Millennium* bedraagt de verkoopprijs 750BEF per album, één maand na verschijningsdatum wordt deze prijs opgetrokken tot 1000 ballen. Tijdens een bezoek aan een aantal Franstalige Brusselse winkels bleek de prijs voor de Franse hardcover van hetzelfde verhaal slechts 395BEF te bedragen, zonder prijsverhoging in het vooruitzicht. Wie belazert hier de kluit?

***

Ter gelegenheid van de rondreizende tentoonstelling van tekenaars Daniel **Clowes** en MR. F.C. **Ware** verschenen er twee nogal prijzige catalogussen op de markt. Eéntje over Clowes en ééntje over Ware. In deze brochures staat telkens een interview, een biografie en bibliografie en werk van deze tekenaars, sc 395BEF. U kan ook kiezen voor een luxe-bundeling op 100 exemplaren met twee gesigneerde ex-librissen, genummerd en gesigneerd voor 1995BEF. De tentoonstelling ging door in CC Leuven van 1 t/m 31 oktober, CC Mechelen van 5 t/m 28 november en isnog te bewonderen in het CC Zwijgershoek Sint-Niklaas van 5 t/m 30 december 1999.

***

Oog & Blik schuwt geen risicostrips. **Mark Hendriks**, van wie reeds eerder gelimiteerde uitgaven verschenen bij RdH krijgt een uitgave bij deze uitgever. *Hong Kong Love story* is een dikke turf in zwart-wit voor de prijs van 554fr. Leuk leesvoer. Voor de liefhebbers is er nog een gelimiteerde, genummerde en gesigneerde uitgave.
Ook Marcel Ruijters, bekend van strips in bladen als *Zone 5300, Stripburger* en Thank God It's Ugly, vindt met zijn woordeloze zwart-wit strip Troglodytes een stek bij Oog & Blik. Prijs sc 278BEF.

***

De nieuwste strip van **Largo Winch**... *En sterven* verscheen in alle mogelijke uitvoeringen, namelijk in sc voor 180BEF en in hc voor 330BEF bij uitgeverij Dupuis. Iets moeilijker wordt de Khani uitgave op groot formaat en in zwart-wit in een oplage van 250 exemplaren genummerd en gesig-neerd door de tekenaar. Bij elk album is een ex-libris gevoegd. Prijs 45.000fr. Khani uitgeverij, Rue de la sarte 61, B 4671 Saive.

***

De Stripuitgeverij verkreeg de exclusieve rechten voor de Benelux van *Twentieth Century Fox Films Corporation* voor het uitbrengen van zes albums de komende twee jaar van de populaire serie ***The X Files.*** Scully en Mulder van het witte doek naar de strip. Meer info vindt je op internet: *ragepage.planetinternet.be/thexfiles.* Met de Rugrats, een nieuwe stripreeks à la The Simpsons wil men het zelfs nog beter doen. Hiervan zou er om de twee maand een nieuw album willen brengen geënt op de TV-reeks.

***

Uitgeverij Dupuis brengt de integrale uitgave van *Brieven uit de bar* (***Vrije Vlucht***) van de hand van Stassen en Lapière. Als extraatje 7 pagina's hande-lend over Denis Lapière en Jean-Philippe Stassen. Een weergaloos epos voor de schappelijke prijs van 795BEF voor een hardcover. Wat brengt Dupuis in dezelfde reeks *Vrije Vlucht* na twee jaar *uitstel?* Juist, het album met dezelfde titel. Gibrat brengt in *Het uitstel* WOII mooi in beeld zonder het gebruikelijke geweld : geen specta-culaire scènes, maar de oorlog van de kleine man. Hc 485BEF.
Nog meer Vrije Vlucht. De Fransman Blain weet in *De snelheidsbegrenzer* pulp te verheffen tot ware kunst. Hc 485BEF en acht pagina's extra met het dossier van het album.
Nieuw bij Dupuis is de gagreeks *Oh! Lieve hemel,* Stuf en Janry brengen grappen aan de hemelpoort. Saint-Pierre draaide door toedoen van dit duo menig overuurtje. Sc 165BEF.

***

Henk Kuijpers neemt voortaan **Franka** onder eigen vleugels. Onder de logische naam *Uitgeverij Franka Bv* verschijnt album 16, *Succes verzekerd* in drie verschillende uitgaven : de sc voor 240BEF, een luxe uitgave op 2000 genummerde en gesigneerde exemplaren met 48 pagina's dossier voor 1995BEF en een super-de-luxe in een oplage van 375 exemplaren met zeefdruk in cassette. En het kan niet op. Er komt een beeldje van Franka en haar hond Bars. Oplage 450 ex, 350 voor Nederland en 100 voor

FRANKA
SUCCES VERZEKERD!
De zaak lijkt voorbij... maar niet álles is geregeld - de bel gaat en een enorme motoragent vult de deuropening...
2 DECEMBER... VROEG...
MINISTERIE VAN JUSTITIE! PER KOERIER! HIER TEKENEN! ...S.V.P!
EH? OH!
YES??
YES!!
- HET IS GELUKT! JIJ HEBT DIE VAN GOGH'S" LATEN TERUGKOMEN! ERIKA EN IK HEBBEN RAPPORT R OVER JE GESCHREVEN!.. "HOE-BELANGRIJK-ZOU-HET-ZIJN-RISICO-EEN-AAN-DE-GOEDE-KANT-VAN-DE-WET-TE-LATEN-WERKEN!"... EN DE BLOCK-ZAAK HEEFT HET BEWEZEN!
- HET IS ONS GELUKT! "AANHOUDINGSBEVEL OPGE-SCHORT!" -JE KAN WEER OVERAL NAAR TOE! GEEN VERSTOPPERTJE MEER!.. IK KAN JE AAN IEDEREEN LATEN ZIEN! WE KUNNEN GEWOON IN EEN CAFÉ GAAN ZITTEN... TUS-SEN DE MENSEN!

België, met certificaat. De prijs is niet min, namelijk 7950BEF. Succes verzekerd, waarschijnlijk.

***

De Harmonie brengt in pocketvorm **Gummbah**'s nieuwste werkje onder de titel *Het geheim van het verdwenen mysterie*. Leuke, maar soms harde cartoons vullen boekje. Sc 360BEF.

***

Goed nieuws voor Michel Kempeneers : **Jef Nys** wordt uit de mottenballen gehaald. Hiermee bedoelen we natuurlijk niet Jef himself, maar zijn film *De schat van de zeerover* uit 1968, met echte acteurs, gebaseerd op het gelijknamige Jommekes-verhaal. Er is nu een opgefriste videorelease.

***

De **Marsupilami,** een creatie van Franquin en jarenlang de gezel van Robbedoes en Kwabbernoot, wordt een tv-vedette. Het Canadese *Motion International* is begonnen met de productie van een 26-delige tekenfilmreeks met de Marsupilami in de hoofdrol. Begin volgend jaar zou de serie klaar zijn, ze is inmiddels al verkocht aan *Tele-Québec.* Meer info: www.marsupilami.com

***

Het **Disney** concern koestert grootse plannen. Naar verluidt komt er in *Disneyland* Parijs een tweede themapark bij. In 2002 openen de *Disney Studio's* de deuren, een themapark rond film en audiovisuele technologie. De tekenfilm neemt wel een prominente plaats in, zo zien bezoekers beroemde tekenfilmfiguren tot leven komen. Prijskaartje plusminus 25 miljard. Disney rekent op 4,5 miljoen bezoekers per jaar.

***

Van de film naar de strip is tegenwoordig slechts een kleine stap. We hadden kunnen verwachten dat *Star Wars Episode 1:* ***The Phantom Menace*** 1 & 2 snel de striprekken zou vullen. Niet echt geslaagd te noemen, deze stripversie. Wat in de film flitsend en boeiend overkomt, verzandt in de tekenversie al vlug tot oeverloos gezwam en leidt al vlug tot verveling bij het lezen. Misschien alleen bedoeld voor de ware fans. Sc 199BEF.

***

De kogel is door de kerk. Op 20/10/99 nam de Franse *Groupe Flammarion* de Belgische uitgeverij **Casterman** over. "Kuifje blijft in België, samen met alle andere stripfiguren van Casterman", zegt overnemer Charles Flammarion, "beter nog, wij willen de onderneming in België uitbouwen met de auteurs die nu reeds deel uitmaken van Casterman". Mooi initiatief, vinden wij.

***

Uitgever **Dupuis** brengt een gratis 61 pagina's tellende catalogus op de markt in de vorm van een stripalbum . In deze catalogus vind je gedeeltes terug van albums die eerder verschenen in de collectie: *Vrije Vlucht (Zep, Vieze sprookjes, De babysitters*, enz). De catalogus draagt als hoofding *Het allerbeste.*

***

De nieuwste **Thorgal** in hard jasje, *De blauwe ziekte,* is verkrijgbaar bij tante Post op 1500 ex.met telekaart op genummerde ex-libris voor de prijs van 895BEF. Meer info: De Post-filatelie Muntcentrum 1000 Brussel.

***

De *Prijs De Leeuw* voor het beste stripdebuut van 1998 gaat naar de 33 -jarige **Peter van Dongen**. In zijn album *Java,* uitgegeven bij *De Harmonie/ Oog & Blik* voert hij ons mee naar de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd. Met deze belangrijke prijs ter waarde van 200.000fr, uitgereikt in het B.C.B. op 6 oktober, kan hij hopelijk snel album twee afwerken. We kijken er naar uit.

***

Mooie uitgaven vind je bij *Graficart.* Zij brengen de scoutskalender*:* ***Wereldbroederschap*** van Willy Vandersteen uit 1954 opnieuw op de markt maar dan wel op een groter formaat dan de originele, namelijk van 22 x 33 cm naar 30 x 40 cm. De dagen en data zijn bovendien aangepast aan het jaar 2000. De oplage is beperkt tot 2000 exemplaren. Prijs per exemplaar 850BEF + 125fr verzendingskosten. Ook nog verkrijgbaar: *Poster Wiske, Einde.* Alle eindprentjes uit de 187 Suske & Wiske albums op één poster. Prijs gewone uitgave 499BEF + 75BEF verzendkosten of luxe op 100 ex met certificaat (deze laatste schijnt al utiverkocht te zijn). Meer info: Graficart, L. Bertrandlaan 51, 1030 Brussel. Tel 02/ 245.08.28 of E-mail: artwork@ping.be

***

Jan Bex brengt de ene onthulling na de andere : op 8/10 bracht hij de financiële put van het B.C.B. aan het licht en op 29/10 titelde *Het belang van Limburg* op de frontpagina: ***"tekenplaten Vandersteen gestolen?"***. Bex beschrijft hoe sinds vorig jaar originele Vandersteen-tekeningen aangeboden worden in een luxueuze en peperdure albumset. De uitgever ervan is onbekend, het gaat dus om een illegale uitgave. De oorsprong van die tekenplaten is bijzonder omstreden. Volgens Bex gewaagt het milieu van «diefstal binnen Standaard Uitgeverij». Maar Standaard Uitgeverij weet van niets en ontkent het hele verhaal. De set zou bestaan uit zeven albums op groot formaat, met origineel: *Het opgejaagde weeskind* (Robert & Bertrand), *Biggles in Arabië,* drie Rode Ridders : *Het veenspook, De vuurgeest* en *De vrijschutter* en de Bessy-verhalen *De klopjacht* en *De gevangene der Witchinoks.* De verkoopprijs voor de hele set bedraagt ca. 215.000 frank...

Reclamestrips inzicht !!

Nieuws vanuit uit het hoofdkwartier van de Reclame-stripclub aan de Westkust, waar visser-voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt. Heelwat strips uit dit artikel zijn op ruilbasis verkrijgbaar. Neem contact op met de Reclamestripclub! Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke. Tel. 058/51.23.02 (NL:) 003258512302

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips en alle bijzondere uitgaven waarvan je anders pas zou horen als het te laat is. Alle leden zijn ook lid van Brabant Strip.

Nuttige adressen :

Het hoofdkwartier : zie bovenaan

Het Nederlands secretariaat : Patrick van de Kerkhof, Waterhoenhof 8, 5672 VH Nuenen, t.040-2839941

De Reclamestripclub-website op Internet:
http://www.geocities.com/SoHo/Gallery/3536.

Tips voor de rubriek *nieuwigheden* zijn welkom bij Marc Lezy, Meulebekesteenweg 63, 8720 Dentergem, of via E-mail : **marc.lezy@advalvas.be (NIEUW!!!)**

Voor alle info over strips die in deze rubriek vermeld worden, weet u dus waar u terecht kan!!!

Nieuwigheden

door Stefaan

Reclamecampagnes

Suske& Wiske: ***Het geheim van de Kalmthoutse heide***
Gratis exclusief album voor Aquamossel met blauwe kaft en binnenin aanvullende informatie over Aquamossel. Dit bedrijf uit Nederland geeft een exemplaar van deze strip weg aan de 1000 winnaars per maand van hun Suske en Wiske-kleurwedstrijd. De in te kleuren tekening kan worden gevonden op het internet en op de achterkant van de papieren onderleggers van Aquamossel die op hun beurt terug te vinden zijn in de Belgische restaurants die hun mosselen serveren. De actie loopt nog tot het eind van dit jaar met de beperking dat deelnemers niet ouder mogen zijn dan 12 jaar, aangezien de hoofdwinnaar een reis kan winnen voor de hele klas naar het Suske en Wiske kinder-museum in Kalmthout. Verder bestaan er van deze actie ook nog eens tafelvlagjes en een grote rechthoekige promotievlag met een tekening van Lambik.(B)

De lotgevallen van twee stripwinkeliers! Vanaf 1 november startte in de stripwinkels Tistjen Dop en De Galliër een nieuwe actie: bij aankoop van 5000 BEF (op te sparen dankzij een speciale spaarkaart) krijg je gratis een gesigneerde en speciaal getekende stripstrook. In totaal zijn er 4 verschillende stroken te verzamelen die samen 1 gag vormen. Het scenario van deze gag is van **Marc Legendre** en de stroken zullen elk door een andere tekenaar getekend worden (Legendre, **Ersel**, Kim en **Jan Bosschaert**). Als extraatje zullen de stroken ook nog eens elk gesigneerd zijn door de tekenaar. Een tweede gag is reeds gepland voor februari 2000.(B)

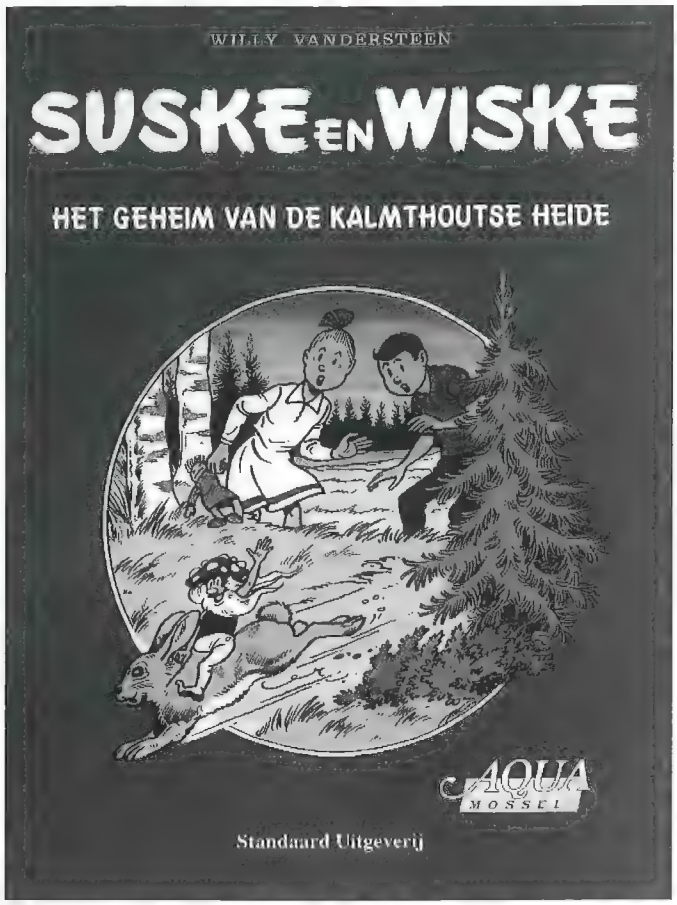

Waterland: ***Operatie Oost-Vlaanderen*** Van deze info-strip van **Jeff Broeckx** en **Marc Legendre** (zie ook maga-zine 69) verscheen een luxe op 25 genummerde ex. (B)

Reclamestrip-albums

Uitdaging van een project... Stripalbum uitgegeven op glanzend papier in kleur door de personeelsdienst van het electronicabedrijf Barco met als bedoeling pas afgestu-deerden warm te maken voor een loopbaan bij Barco. Tekeningen zijn van Patrick Roelens (Get Ready, Windkracht 10,...) op een scenario van Dirk de Moor.(B)

Een zorg minder Uitgegeven door Concept in opdracht van de Nederlandse Zorgverzekeraar VGZ met tekeningen van René Bergmans op een scenario van Huibert van der Meer. Het album zelf is uitgegeven in kleur en gaat over verzekeringspakketten voor studenten. Bevat binnenin 2 antwoordkaarten en er zijn tevens vijf "Van harte beter-schap"-kaarten rond het hoofdpersonage gemaakt.(NL)

De erfenis van moeder Siska Vanaf 17 juli verkrijgbaar voor 300 BEF bij Kinders Siska, een tearoom uit Knokke die bekend is voor zijn hartvormige wafels. Uitgegeven in kleur met tekeningen van Luc Verschueren op een sce-nario van Ed Schilders. Bevat tevens achteraan nog enkele extra pagina's over de Kinders Siska fietsroute.(B)

Op visite bij de 3 smaakvolste families in Vruchtenland! Album voor Fristi waarin bepaalde tekeningen achterwege gelaten zijn. Deze kan men er dan achteraf inkleven door de stickers te verzamelen die gratis bij de één liter-pakken van Fristi zitten. In totaal zijn er zo'n 18 verschillende stickers te verzamelen.(NL)

Suske&Wiske : *De goalgetter* Dit boek van Suske en Wiske in het Fries verschijnt op 26 november 1999 ter gelegenheid van de wedstrijd Heerenveen - Cambuur in een gelimiteerde oplage van 7500 ex. met een speciale S.C. Heerenveen -kaft en 5000 ex. in een gele Cambuur kaft. Tevens verschijnt er een luxe in rood linnen gebonden editie van 750 stuks. Verkoopprijs van de voetbaledities: 4,50 Euro. De luxe kost 31,75 Euro. Het album wordt uitgegeven door uitgeverij "Le Chat Mort".(NL)

"Een voor allen, allen voor een"!.....Deze strip kan uw leven reden!...(sic!) ***/ "Un pour tous, tous pour un"!.... cette BD peut vous sauver la vie!.."*** Tweetalig stripverhaal gerealiseerd door ABVV-FGTB Brussel, ter gelegenheid van de politieke verkiezingen van 13 juni 1999. Het verhaal werd getekend door **Serdu** en heeft als thema's racisme en vakbond.(B)

Suske&Wiske: *De grappen van Lambik* De rode collectie van Lekturama is aan haar 50ste deel toe en ter gelegenheid daarvan geeft uitgeverij Lekturama dit album met de eerste verhalen van Lambik uit de jaren '50 uit. Het album heeft een oplage van 1000 genummerde exemplaren in luxueuze groene hardlinnen band. Dit album dat 1550 BEF kost, is echter uitsluitend bestemd voor de klanten die ingeschreven zijn op deze collectie.(B)

De vermetele verzamelaar Stripverhaal getekend door Ron van Riet op een scenario van Jansen en Janssen in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Kanselarij en voorlichting. Uitgegeven in de 3 landstalen (Nederlands, Frans en Duits) en in het Engels. Bedoeling van deze strip is migranten iets bij te brengen over Vlaanderen, deze kunnen trouwens dit 48 pagina's tellend album in kleur gratis verkrijgen.(B)

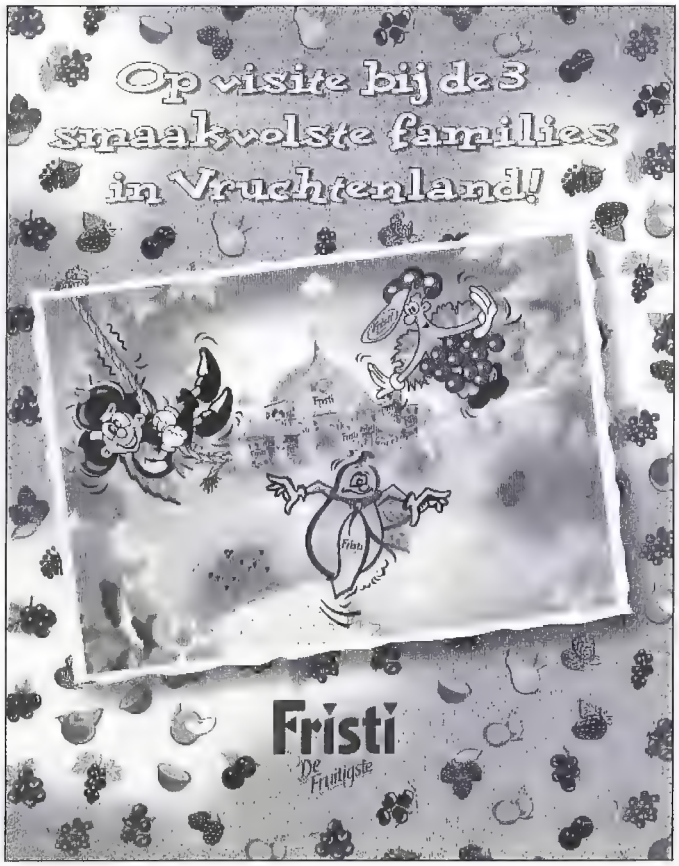

Suske& Wiske: *De efteling-elfjes* Speciale uitgave uit 1999 van de Efteling. Het album bevat 4 pagina's informatie over de Efteling en is daar dan ook exclusief te koop.(N)

Curiosa

De rode ridder: *De vrouwen van De rode ridder*
Boekje uitgegeven op 750 exemplaren in zwart-wit door stripwinkel Wonderland ter gelegenheid van 40 jaar De rode ridder. Bevat binnenin een voorstelling van de belangrijkste vrouwen uit Johans leven. Dit boekje (geen strip!) wordt gratis geschonken aan al wie twee albums van De rode ridder koopt en dit vanaf 4 september tot uitputting van de voorraad. Een luxe-editie wordt volgend jaar verwacht.(B)

De beverpatroelje
Bij De Post verscheen een telekaart van deze patroelje op 1000 exemplaren voor de prijs van 895 BEF in een genummerde verpakking.(B)

Thorgal: ook van deze stripreeks verscheen een telekaart bij De Post, ditmaal op 1500 exemplaren in een genummerde verpakking voor de prijs van 895 BEF met gratis het nieuwste album van deze held: *De blauwe ziekte* in hardcover. Het gaat hier echter om de normale hardcoverversie zoals die in de winkel te verkrijgen is en het betreft dus geen reclamestrip.(B)

Suske&Wiske: *Nothing can stop us now*
Pagina-grote advertentie in Vacature van zaterdag 23 oktober 1999 voor de GTS Group met een afbeelding van de ganse familie. Vacature is een gratis job-bijlage bij De Financieel-Economische Tijd, De Morgen, Gazet van Antwerpen, Het Laatste Nieuws, De Nieuwe Gazet, Knack en Trends.(B)

Go Student
Magazine verspreid onder de studenten in de studentenrestaurants, -homes en -cafés. In nummer 5 van september '99 staat een interview met **Merho** en in nummer 6 van oktober '99 staat een interview met **Marvano**.(B)

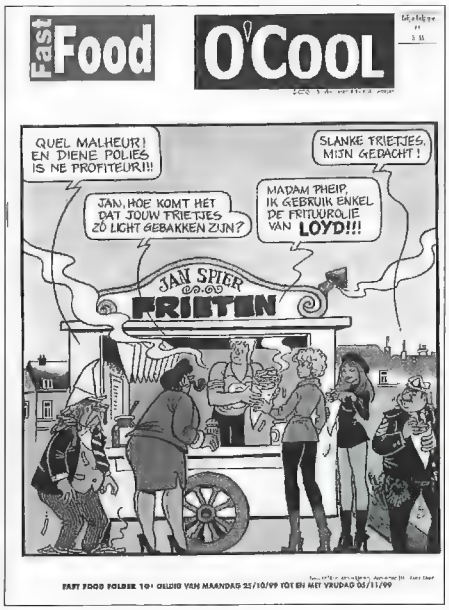
FastFood
O'COOL
QUEL MALHEUR! EN DIENE POLIES IS NE PROFITEUR!!!
SLANKE FRIETJES, MIJN GEDACHT !
JAN, HOE KOMT HET DAT JOUW FRIETJES ZÓ LICHT GEBAKKEN ZIJN?
MADAM PHEIP, IK GEBRUIK ENKEL DE FRITUUROLIE VAN LOYD!!!
JAN SPIER
FRIETEN

FastFood
O'COOL
GEBAKKEN IN DE FRITUUROLIE VAN LOYD: ZO VEEL LEKKERDER!
MET DE SAUZEN VAN SCOTT PROEF JE HET VERSCHIL!
'T IS IK OOK PROEF DE VERSKIL!!!
JAN SPIER
FRIETEN

Nero De covers van de nummers 8 (23/08/99), 9 (20/09/99) en 10 (25/10/99) van FastFood, het gratis reclameboekje van de diepvrieswinkelketen O'Cool exclusief voor frituuruitbaters, werden samengesteld met fragmenten getekend door Marc Sleen.(B)

ProxiNews Infoblaadje nr. 17 - oktober 1999, gratis voor alle proximusklanten, met binnenin 2 tekeningen van Jan Bosschaert.(B)

Kuifje Op 8 oktober verschenen bij de PTT twee Kuifjepostzegels. Beide postzegels waren verkrijgbaar in een speciaal verzamelmapje, voorzien van tekeningen van Kuifje. Naast de postzegels verschenen er ook twee Kuifjebladwijzers die in de postkantoren gratis te krijgen waren. Één van beide bladwijzers bevat een viertal opeenvolgende plaatjes uit het album *Mannen op de maan*.(NL)

Kuifje Ook de Belgische Post geeft dit jaar nog een Kuifjepostzegel uit. Deze postzegel zal samen met nog 19 andere postzegels het eerste deel vormen van de 80 zegels die De Post als overzicht van de 20ste eeuw wil uitbrengen.(B)

Jojo -actie bij Quick Bij de fastfood-keten Quick kreeg je gedurende de maand september bij aankoop van een Magic Box gratis 1 van de 2 sleutelhangers of 1 van de 2 kleurplaten van Jojo.(B)

Asterix-actie bij Quick: ter gelegenheid van 40 jaar Asterix loopt bij de fastfood-keten Quick een actie in de maanden oktober en november waarbij men bij aankoop van een Magic Box gratis 1 van de 4 verkrijgbare Asterixhologramdoosjes cadeau krijgt.(B)

Ex-Libris

Sarah en Robin Bij het nieuwe album dat op 14 oktober verschijnt krijgen de 150 eerste kopers gratis een 4-kleuren ex-libris van stripwinkel Tistjen Dop. Elk exemplaar is genummerd en gesigneerd.(B)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, ...

Blake et Mortimer: *l'Affaire du Collier*

Het volledige album van **Edgar P. Jacobs** in superslappe uitvoering, los verpakt bij het Franstalige televisietijdschrift Télé-Moustique van 27-10-99 naar aanleiding van de voorpublicatie van het nieuwe verhaal van Blake en Mortimer, *La Machination Voronov* (ditmaal gemaakt door Yves Sente en André Juillard), waarvan in dit nummer reeds de eerste 6 pagina's voorgepubliceerd werden.(B)

ProxiNews: infoblaadje nr. 16 - september 1999, gratis voor alle proximusklanten, met binnenin een strip van Jan Bosschaert.(B)

Mountaineer Gratis driemaandelijks Fantasy games magazine op 3000 exemplaren nummer 26 - herfst 1999. Bevat binnenin een ongekleurde stripstrook getiteld: *De mountaineer* en getekend door Arvid Vanderhaeghen.(B)

Viashell: ***De pechvogels*** Gratis magazine verdeeld in de Shell benzinestations. Nr. 5 van oktober/november 1999 bevat opnieuw een gagstrip getekend door Willem van Leeuwen.(NL)

Touring: ***Mark, De tovenaar*** In Nr. 73 van oktober '99 verscheen in dit maandblad van Touring Club en Touring Wegenhulp een 1-pagina-strip van G. Van Linthout en Didgé.(NL)

Mitsubishi Motors Live: ***Willem Wieler*** Een uitgave van Mitsubishi Motors Sales Nederland B.V. Nummer 2 - oktober 1999 bevat een strip over Willem Wieler, getiteld *Herfstvakantie*, getekend door **Henk Kuijpers**.(NL)

Woef In dit magazine van de hondenvriend, nummer 429 van oktober '99 zit als losse bijlage een 16 pagina's tellende Woef Junior met daarin een titelloze, ingekleurde strip getekend door Charles Chambré.(B)

Bob de Kerpel Gag van deze kerpel, getekend door Fritz Van den Heuvel in het gratis informatieblad Sox 2000, een uitgave van Sovoreg (Sociale dienst voor studenten). Dit infoblad werd gratis verdeeld onder de studenten in het Hoger Onderwijs.(B)

Koopjeskrant Ter gelegenheid van de internationale jaarbeurs van Vlaanderen te Gent op 4-19 september, werd aan het publiek een gratis promotie-uitgave van de Koopjeskrant uitgedeeld. Deze speciale uitgave van deze wekelijkse zoekertjeskrant bevat een stripstrook van de striphond Snuffel. Een gag van deze strip van het duo **D'Hondt-Ravijts** staat trouwens ook steeds in alle gewone edities van de Koopjeskrant.(B)

Schapnieuws De ledeneditie van het Stripschap - nummer 19 - oktober '99 bevat een gratis bijlage van 16 bladzijden met strips van **Peter de Wit,** die niet is opgenomen in het Schapnieuws (met programma) dat werd geschonken aan de bezoekers van de strip 2-daagse van Den Bosch.(NL)

Kalenders

Suske en Wiske Heruitgave van de veelgezochte Willy Vandersteen -scoutskalender uit 1954 met de dagen en de data van het komende jaar 2000. Deze kalender "Wereldbroederschap 1954-2000" is beschikbaar vanaf 10 november en is een gewone handelsuitgave van Graficart die het uitbrengt als herdenking vanwege 10 jaar overlijden van Willy Vandersteen en kost 850 BEF / FL 46.(B)

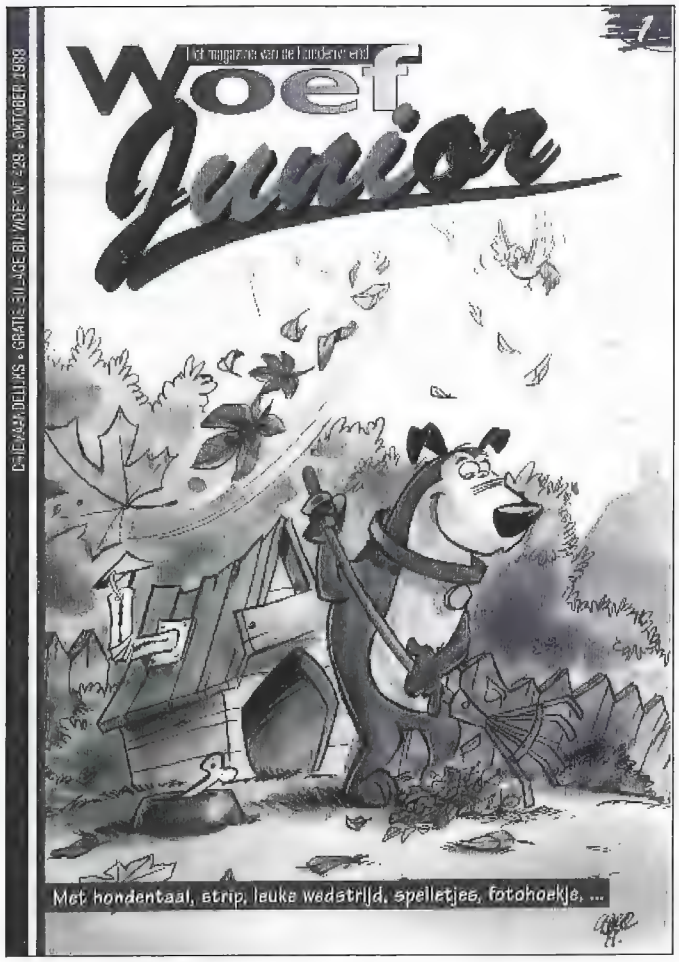

Met dank aan: Bart Anckaert, Bruno Demaitre, Lisa De Coninck, Peter Vansteenbrugghe, Jos Greven, Johan Van Ransbeeck, Ad van "Tistjen Dop", Etienne Hauwaerts, Jan van de Ven, Patrick van de Kerkhof, Jean-Pierre Legein.

Marc Sleen volgt Paul Geerts op bij wenskaarten-actie Ariane Fonds

Telkens rond de eindejaarsperiode biedt het Ariane Fonds drie wenskaarten te koop aan. Deze Kerst- en Nieuwjaarskaarten werden ditmaal getekend door Marc Sleen. Het Ariane Fonds gebruikt de winst van deze wenskaartenactie integraal voor de bestrijding van leukemie. De tekening, dit jaar in kleur, stelt het "bloemenmeisje" Ariane voor die samen met twee "Lustige Kapoentjes" Kerstmis viert. Tevens verscheen van deze tekening een genummerde prent op 100 exemplaren. Ook de vorige wenskaarten, getekend door Paul Geerts, kunnen nog aan dezelfde prijs verkregen worden. Voor drie kaarten samen, omslag inbegrepen, betaalt men 100 BEF. Voor de gelimiteerde prent betaalt men 300 BEF. Niet vergeten: voor beide komen er nog verzendingskosten bij!

Bestellen kan op volgend adres:
Norbert & Monique Declercq, Ieperleedstraat 24,
8432 Middelkerke-Leffinge.
Tel.: 059/30.30.86

Stefaan

F Ferry , Franquin

Na enkele maanden afwezigheid nemen we de draad weer op met de letter F. Aanvulling en verbetering van de informatie is nog steeds welkom op het redactieadres of via e-mail **pb518775@mail.cc.kuleuven.ac.be**.

- Jozef Peeters -

Ferry

(Ferry Van Vosselen, ° Beveren Waas, 23 april 1944).

Stempels

Twee ovalen stempels: Turnhout. 13 en 14.12.1997. Motief: **Eline** (13.12.97) en **Sam** (14.12.97) uit de reeks *De kronieken van Panchrysia*.
N.a.v. de ontvangst van de *Bronzen Adhemar prijs*, uitgereikt te Turnhout (*Turnhoutse Stripdagen*).

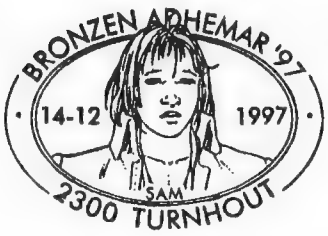

Franquin

(André Franquin, ° Etterbeek, 3 januari 1924
+ 5 januari 1997).

Franquin -1988-

Bijzondere stempel

Machinale stempel met publiciteit voor het belangrijkste salon voor het stripverhaal in Wallonië te Charleroi. Motief: **Marsupilami**. Met aanduiding *BD Charleroi Palais des Expositions* en datumaanduiding. 1988 – 1991 – 1992 – 1994 – 1995 – 1996 (met vermelding *Unicef).*

Franquin -1990-

Stempels (ronde; dubbelcirkelstempels).

Ter gelegenheid van *BD Charleroi.* Motief: **Marsupilami**. Met aanduiding *BD Charleroi Image* (1990 – 1995) en datumaanduiding of aanduiding *Salon BD* en datumaanduiding (1996 – 1998). Afstempeling Charleroi. Stempelbeeld steeds licht gewijzigd. 1990 (23.11.90) – 1992 (27.11.92) – 1994 (26 en 27.11.94) – 1995 (24 en 25 en 26.11.95) –1996 (22 en 23 en 24.11.96) – 1997 (28 en 29 en 30.11.97) – 1998 (4 en 5 en 6.12.98).

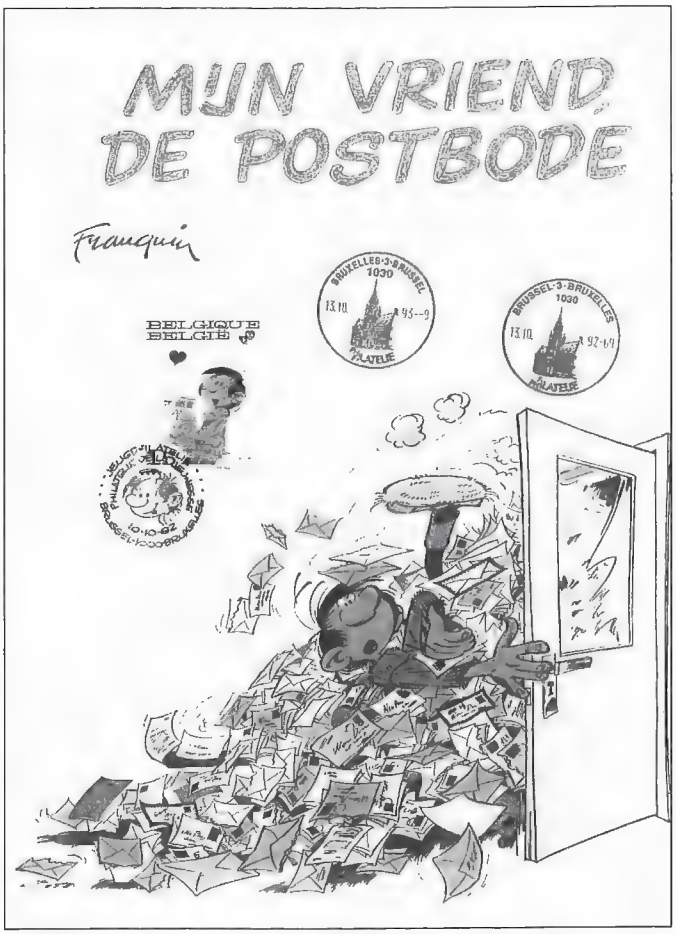

***Titelpagina van* Mijn vriend, de postbode**

Franquin - 1992-

Postzegel

Jeugdfilatelie 1992. **Guust Flater**. 10 oktober 1992. OBC nr. 2484. Onderwerp: Guust Flater met slordig opengescheurde brief in de hand. Uit het omslag ontsnapt een hartje. Met logo van de *Jeugdfilatelie*. Schepping van Franquin, in 1957, van de anti-held Guust Flater, lui, vindingrijk en vreselijk onhandig en charmant.
Frankeerwaarde: 15 BEF.
Zegelformaat: 43,5 x 35 mm.
Oplage: 10 milj.
Rasterdiepdruk. Gravure: P.P.G. De Schutter. 1 plaat. 40 zegels per vel. Tanding: 11 ½.
Papier: polyvalent-fosforescerend.
Ministervelletje en ongetand (1050 exemplaren).
Voorverkoop: 10 en 11 oktober 1992 (7 stempels).
Uitgiftedatum: 12 oktober 1992 (2 stempels).
Verkoop vanaf 12 oktober 1992.

Stempels

voorverkoop – ronde stempels: Brussel-Bruxelles en Bruxelles-Brussel (motief: hoofd van Guust Flater), Charleroi (motief: zelfportret van Franquin; zie ook illustratie filatelistische folder), Gent (motief: hoofd van Guust Flater), Liège (motief: hoofd van juffrouw Jannie); Marbais (motief: hoofd van Guust Flater), Mechelen (ronde stempel met cirkel; motief: hoofd van Guust Flater).
Stempels: uitgiftedatum – ronde stempels: Brussel-Bruxelles en Bruxelles-Brussel (motief: humoristische tekening: kater met posthoorn).
Verschillende albums van *Guust Flater* met de postzegel van Franquin en afstempeling 10 of 11 of 12 oktober 1992 worden te koop aangeboden (een typische welwillendheidsstempel van De Post).

Drukwerk
filatelistische folder van De Post 1992/16.

FDC zijde
(geen overeenkomst met de postzegel; kinderen met postzegels). FDC gewoon (P.1034; geen overeenkomst met de postzegel).
Mkmax (*Dalix* kaarten: nr. 20, 59 en 69 en kaart *Jeugdfilatelie* met foto van het standbeeld van Guust Flater bij het stripcentrum, druk: *De Beys*).
Sonstamp Ned. (oplage: 200 exemplaren; geen overeenkomst met de postzegel).
Omslagen Dalix: omslag nr. 32 (genummerd; oplage onbekend; met vermelding "Liaison postale Marbais-Malines par la FIAT de Gaston Lagaffe" en afstempeling Marbais en Mechelen); omslag nr. 22, 23, 30, 37; omslag Jeugdfilatelie 1992 Filatelieclub Electrabel Mechelen met stempel voorverkoop te Mechelen; uitnodiging van *L'Ecole Liégeoise de Philatélie* voor het *Salon "B.D. et Philatélie"* te Luik, 10 en 11 oktober 1992 (met stempel voorverkoop Liège).

Uitgaven

Guust. Mijn vriend de postbode.
Brussel: Dupuis, De Post, 1992. 48 p. 29,9 x 21,7 cm. Gekartonneerd. Oplage: 5000 ex., waarvan 100 ex. genummerd werden van 1 tot 100.
De postzegel is gestempeld "Brussel-Bruxelles 10.10.92".
Bevat 26 gags van 2 stroken en 31 gags van 4 stroken, hoofdzakelijk over de verwikkelingen van Guust Flater met briefwisseling, post en de posterijen.

Gaston : Le facteur, est mon ami. Bruxelles: La Poste, Dupuis, 1992. Oplage: 5000 exemplaren, waarvan 100 exemplaren genummerd van 1 tot 100. Postzegel gestempeld "Bruxelles-Brussel 10.10.92". Zie ook supra.
In de filatelistische folder 1992/16 wordt het album voorgesteld ("uitsluitend bij De Post te koop vanaf 12 oktober"). In de folder 1993/5 wordt aandacht gevraagd voor het album: "Gauw, gauw, er zijn er nog [...] enige albums te koop" en eveneens in de folder 1994/12: "Er zijn er nog, maar dit is een laatste kans!".

Franquin -1997-

Stempel
(ovaal). 4.11.97. Antwerpen. Boekenbeurs 1997 (centraal thema: strips). Motief: hoofd van **Guust** (naar links gericht).

Het eerste deel van deze reeks (in de inleiding werden een aantal termen uit de postzegelwereld verklaard) verscheen in magazine 66.

Jubileumuitgave B.C.B.

Sinds 4 oktober 1999 biedt de post een velletje aan in de reeks Jeugdfilatelie voor 153fr, met acht afbeeldingen uit stripreeksen van bekende overleden tekenaars, dit om de 20ste verjaardag van de eerste stripzegel te vieren. Centraal staat de maanraket van Hergé, ter herdenking van 10 jaar stripmuseum. De andere zegels bevatten werk van Cuvelier, Jijé, Tilleux, Mitacq, Laudy, Hubinon, Dineur en Sirius. Een aantal betere striptekenaars verenigd op één postzegelvel dus, alhoewel over de keuze (uitsluitend Franstalige tekenaars) te discussiëren valt. Elke zegel draagt briefport in franken (17) en euro (0,42). First Day Covers (FDC) kosten iets meer, namelijk voor het geheel van 9 zegels 865fr.

Hommage
Ter gelegenheid van de 10de verjaardag van het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal (BCB) verscheen bij De Post, afdeling Philastrips, tevens het boekje *"9 zegels voor de 9de kunst: Hommage"*. In dit album (formaat 21,5 x 15,5), 64 pagina's onder vergulde hardcover, bevindt zich het nieuwe blaadje postzegels. Dit blaadje zal tevens zijn afgestempeld met speciale voorverkoop-dagstempel. Het album zelf bestaat uit de bio-en bibliografie van deze 8 tekenaars telkens met een kort verhaal van hun personage. Verder in dit album ook nog diverse tekeningen en een korte historiek van het B.C.B. De oplage van de Nederlandstalige editie bedraagt 1200 exemplaren. Hiervan is ook een luxe-album met exclusieve kaft op 150 exemplaren vervaardigd in samenwerking met het B.C.B. Tevens is er een pakketje van negen postkaarten (één per auteur + één met de cover van de luxe-editie) voorhanden op 2000 ex.

De populaire postzegelboekjes
Michel Vandenbergh, drijvende kracht achter de postzegelboekjes, o.m. over de keuze van de auteurs.
MVDB: "Jaarlijks geeft de Post een stripzegel uit in de reeks jeugdfilatelie. Het B.C.B. haakt daar een boekje aan vast, omdat het past in zijn promotieopdracht : deze boekjes komen ook terecht bij postzegelliefhebbers, waarvan velen waarschijnlijk nooit een informatief werkje over strips zouden ter hand nemen. De keuze van de auteur en de zegel ligt volledig bij De Post : het communautair evenwicht

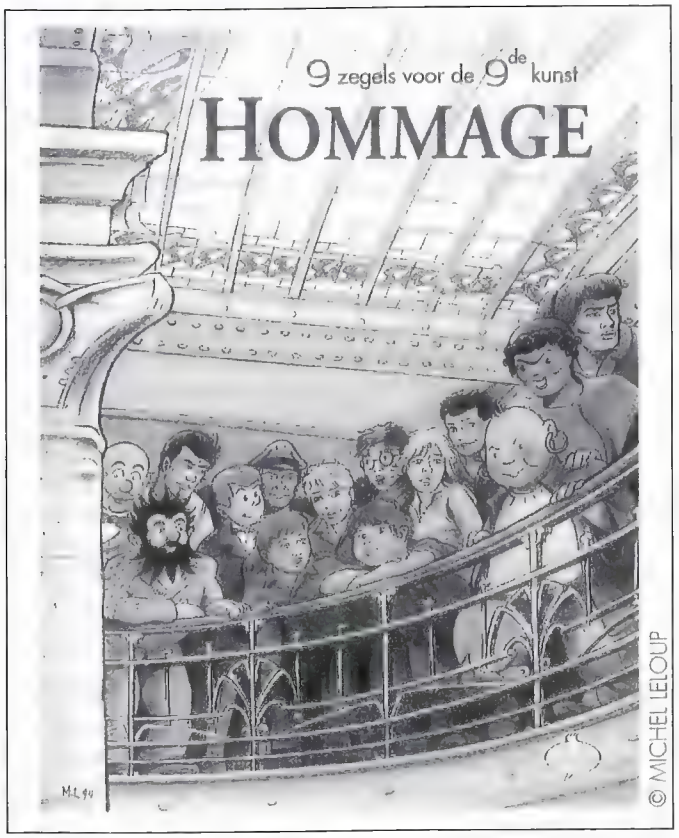

wordt daar bewaard door beurtelings een Nederlandstalig en een Franstalig auteur te kiezen. Ga maar na :in 1994 hadden we Dupa (met Dommel), in 1995 Berck, in 1996 Macherot, in 1997Jef Nys met Jommeke (!), in 1998 Tibet. In 1999 hebben we nu uitzonderlijk een feesteditie. Die acht auteurs zijn inderdaad allemaal Franstaligen, maar dat komt omdat er twee voorwaarden waren : het moest om een overleden auteur gaan die nog nooit op een strippostzegel gestaan had. Momumenten als Jijé hadden aan het huidige tempo anders nooit een stripzegel gekregen. Vandersteen is overleden, maar heeft al een stripzegel. Sleen en Jef Nys leven nog - gelukkig maar! - en hebben al een zegel. Ik kan wel al aankondigen dat er in 2000 een Kiekeboezegel komt, dus ook een Merhoboekje, en in 2002 een Bakelandtzegel met een Leemansboekje. Daarnaast zijn er op vraag van De Post nog enkele boekjes "buiten reeks" geweest, gekoppeld aan zegels voor speciale evenemen-ten, met name Michel Vaillant voor de Francorchampszegel en Reding voor de Wereldbeker. Volgens hetzelfde procédé zal in 2000 trouwens een Keizer Karel-zegel gekoppeld worden aan een boekje met de strip van Hec Leemans".

Onze leden merken op dat de prijs steeds maar stijgt.
MVDB: "De standaardprijs van de boekjes is normaal 650fr., voor een album in kleur op beperkte oplage (2.000 ex. Frans, ongeveer 1.200ex. Nederlands) is dat toch normaal? De jubiluemeditie kost 750BEF., maar daar zitten dan ook negen zegels van 17BEF in. Wat de luxe betreft, die is inderdaad gestegen van 1.500 naar 1.825BEF, maar die is dan ook gericht op het fanatieke verzamelaarspubliek. Als we vergelijken met andere projecten op de stripmarkt, lijkt voor een luxe op zeer beperkte oplage 2.000BEF gangbaar. Wie de luxe te duur vindt, kan zich ook de gewone editie aanschaffen natuurlijk.
Hommage, 750BEF, bij de Post te bestellen onder codenummer: PHST0080 NL, door storting op rekening: 679-2055630-06.

(bijdragen van Stefaan Lezy en Willem Gay)

De reageerbuis

Collecties in Vrije Val?

Het kan nog even duren, maar de kans dat de aandelenmarkten een keer in elkaar zakken staat wel vast. De vraag is niet óf ze gaan. De vraag is wannéér ze gaan.

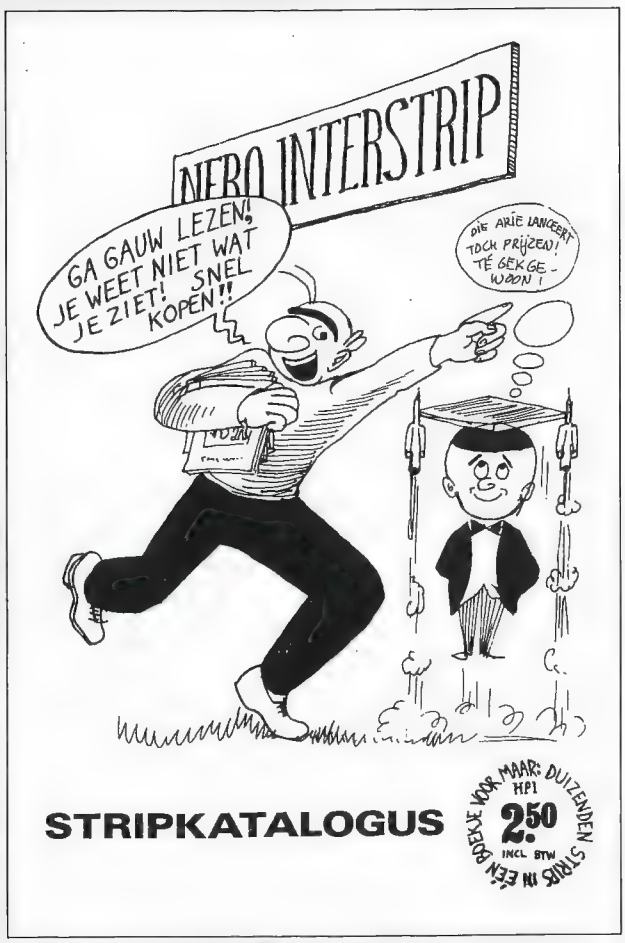
NERO INTERSTRIP
GA GAUW LEZEN! JE WEET NIET WAT JE ZIET! SNEL KOPEN!!
DIE ARIE LANGERT TOCH PRIJZEN! TÉ GEKGE-WOON!
STRIPKATALOGUS
HP1
2.50
INCL BTW
DUIZENDEN STRIPS IN EEN BOEKJE VOOR MAAR:

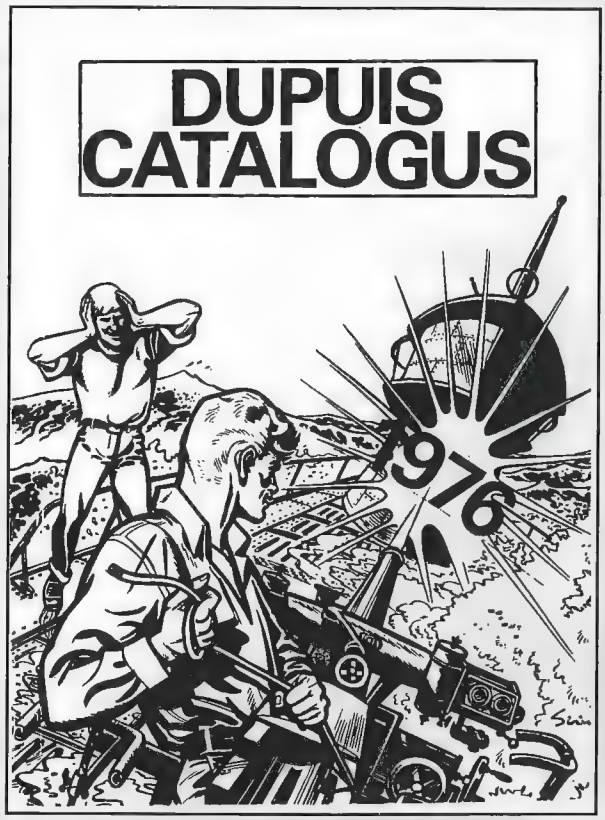

Een kwestie van weken, of misschien van maanden. Maar wat heeft het verzamelen van strips te maken met de beurs (aandelenmarkt)? Wel, meer dan je op het eerste gezicht zult vermoeden. Voor beide doelgroepen (stripverzamelaars en beurshandelaren) worden de prijzen van hun bezit, op de beurs bepaald. Een gegeven dat historisch zo is gegroeid. Toen men zo'n 2 jaar geleden begon te ventileren dat de economische macht Europa er zo florissant uitzag, maakte mij dit heel argwanend. Persoonlijk denk ik dat het slechts een vermeende economische groei betreft. Maar dat terzijde. Niet alleen in de aandelenbranche heerst euforie. Ook in de wereld van de plaatjesboeken geldt voor (doorgaans matig) zeldzame stukken nog steeds de einder als de limiet. Iets dat alleen opvalt bij hen die zich slechts oppervlakkig met beeldverhalen bezighouden. De ingewijden binnen de wereld van het beeldverhaal weten wel beter. Het gaat echt niet zo geweldig op de beurs als de handelaars ons willen doen geloven. Er zal zich in de wereld van het beeldverhaal misschien geen bloedige maandag voordoen, maar gebruik van het gezonde verstand is geboden. Van al die massale waardestijging vindt je in je portemonnee niet zo veel terug. Verzamelaars en beleggers zoeken van nature steeds naar nieuwe mogelijkheden om tot zo goed mogelijke (zij het vaak fictieve) resultaten te komen. Als iedereen praat over een zeldzaam duur stripboek, laat je je vanzelf meeslepen en ga je er wel in geloven. De waarheid dient zich aan op het moment dat je zelf een deel van die moeizaam vergaarde collectie aan de handel wilt verkopen. Dan blijkt er ineens te weinig vraag naar het Spaanse Spook of de originele S.O.S. Meteoren. Om over harde kaft Kuifjes in gelezen staat maar helemaal te zwijgen. Je mag al blij zijn dat je zo'n verzameling voor 15 procent van de cataloguswaarde aan een antiquariaat kwijt kunt! Triester nog is het feit dat ze meestal alleen de krenten uit de pap vissen. Zo maakt de handel zich ongeloofwaardig. Door verzamelaars, voor het oog, zo verstandig gedane investeringen blijken op drijfzand te berusten.
De winst van vandaag is morgen al verdampt. Beleggers schijnen dit goed door te hebben. Ze zoeken hun vlucht bepaald niet massaal in het beeldverhaal. De nieuwste tendens van handige handelaren is nu te trachten, rijke onnozelaars binnen de Amsterdamse grachtengordel, over te halen hun geld te investeren in (oude) strips en curiosa. Recentelijk nog deed ook een Delftse striphandelaar middels de krant een duit in het zakje. Zijn ampele pogingen kwamen niet verder dan wat slap gewauwel over hoe goed beleggen in strips wel niet was. Maar goede wijn behoeft geen krans. De media voor je karretje spannen getuigd slechts van boerenslimheid. Bovendien ontbreekt doorgaans de vermelding dat eerder geboekte resultaten geen garantie voor de toekomst geven. Financiële instellingen zijn in dat opzicht meer bedreven in het gebruik van veel te kleine lettertjes.

In mijn kast heb ik nog [voor zover ik kon nagaan], de eerste (Nederlandse) strip-catologus staan, samengesteld door Arie de Koff uit Rotterdam. Hij opende een half jaar eerder (!) dan Lambiek in Amsterdam, een stripantiquariaat aan de Goudserijweg in Rotterdam. Hij schreef geschiedenis als Nero Interstrip. Jaren later volgde de Dupuis catalogus van en door Marcel van der Hoff. Wie heden ten dage de prijzen in deze boekjes ziet, doet goede zaken door aan de hand van zo'n boekje in te kopen! Achteraf blijkt dat toen investeren in strips inderdaad interessant kon zijn. Tot slot nog even terug naar de aandelenmarkt. In de wereld van het beeldverhaal komt slechts één keer in de 2 of 3 jaar een prijscorrectie voor. Om het maar zo te bekijken. Als morgen oude strips niets meer waard zijn heb je altijd nog een leuke of mooie verzameling die je keer op keer kunt lezen. Zakt de aandelenmarkt in elkaar, dan zit je met onaangenaam bedrukt papier en volgt doorgaans paniek.

Willem in't Hout

Verschijnselen

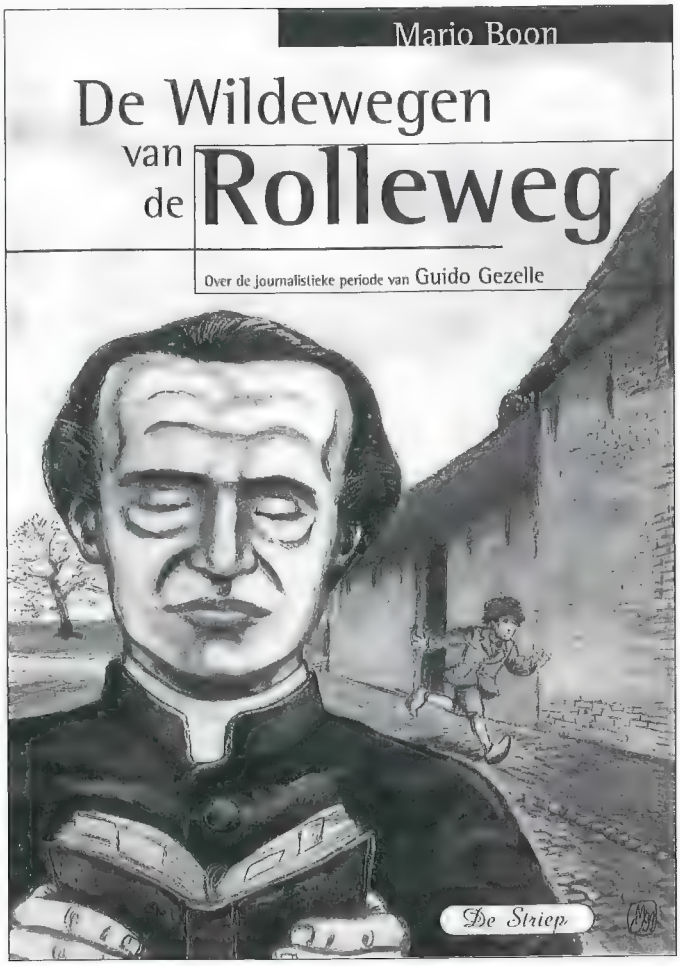

Gezelle verstript

Het lag een beetje voor de hand dat in het Guido Gezelle jaar zich ook iemand zou wagen aan een stripbewerking van deze priester-dichter. Het pleit voor auteur Mario Boon dat hij niet de gehele levensloop van Gezelle in één verhaal wou stoppen. Hij koos terecht voor de 8 jaren die Gezelle als onderpastoor diende in Brugge. Deze 8 jaren staan bekend als de werkelijke beruchte periode van Gezelle. Al staat de beminnelijke, natuurliefhebbende priester geboekstaafd als een sociaal mens, toch waren zijn kinderjaren niet altijd 'katholiek'. Gezelle -zo wil de overleving- was in zijn 'apejaren' een lastig kind, altijd kattekwaad uithalend, altijd problemen veroorzakend, als een wervelwind door de dingen razend.

Meteen is ook de eigenlijke titel van dit verhaal verklaard. 'Gij wildewegen' moet zijn moeder hem talrijke keren toegeroepen hebben, terwijjl hij zijn zoveelste oorveeg kreeg. De beruchte 8 jaren die Gezelle doorbracht in Brugge vangen aan wanneer hij 'weggepromoveerd' wordt uit het Klein Seminarie van Roeselare wegens zijn al te onorthodoxe leer-en leefmethoden. Op dit ogenblik is er in Brugge een niets ontziende machtsstrijd tussen libe-ralen en katholieken (waar hebben we dat nog gehoord ?). Gezelle is niet alleen een spilfiguur in die tweestrijd, maar tergelijkertijd ontwikkelt hij via zijn talenten een nieuw soort taalvernuft : de hekeldicht en scheldproza.

Deze authentieke achtergrond is de basis van het album. Mario Boon heeft het tijdskader met veel moed en durf uitgewerkt, en daarvoor alleen al verdient het de aandacht. Natuurlijk zal de tekenstijl zijn voor- en tegenstanders hebben, en bij sommige momenten springt Boon van de hak op de tak. Dat neemt niet weg dat het echte stripdebuut van Mario Boon *(een ex. leerling van Ferry -MF)* 'gezellig wegleest'. *Martin Floré*

De Wildewegen van de Rolleweg: Guido Gezelle
Mario Boon
Uitgeverij De Striep, sc 299BEF
(voor de echte Gezellefreaks vermelden we nog dat er ook een luxeversie met Gezelle-beeldje én een zwartwitte schoolversie te koop zijn.)

De schaduw van een man

De reeks *De imaginaire duistere steden* van Schuiten en Peeters is met dit album aan zijn negende cyclus toe. Dat François Schuiten en Benoit Peeters niet onder stoelen of banken steken dat ze rechtstreeks geïnspireerd zijn door Jules Verne (zie ook magazine 67), blijkt ook in dit nieuwe album. De architectorale gebouwen zijn prominent aanwezig, alsook de karaktertrekken en gelaatsuitdrukkingen van de personages zijn zeer 'Vernesiaans'. Thema in dit album is een man (een totaal nieuw personage in de cyclus overigens) die een eigenaardige schaduw heeft. Zijn schaduw is namelijk... gekleurd. Een wat zwak gegeven voor een nieuw album in een alom geprezen reeks hoor ik velen al luidop denken, maar de auteurs maken van dit gegeven opnieuw een zeer genietbaar item. Het is de verdienste van Schuiten en Peeters dat ze de lezer opnieuw 88 pagina's lang weten te boeiën met een thema waar mee menige auteur moeite zou hebben om de eerste 20 pagina's te vullen. Natuurlijk zijn het de tekeningen van Schuiten die het verhaal dragen en de lezer van de ene hoek naar de andere hoek van de platen doet kijken. Maar wie dieper in het album duikt, ondekt ook dat Peeters een begaafd scenarioschrijver is. Het verhaal in een notedop vertellen, zou menige striplezer er van doen afzien het album aan te schaffen, daarom houden we het bij het bovenstaand aangehaald thema. Je moet het album zelf 'ontdekken' en eigenlijk meerdere malen herlezen om de kracht ervan te zien openbloeiën. *De schaduw van een man* is net als zijn voorganger (*Het Scheve Kind*, Casterman 1996) een album dat op zich zelf staat, en dat dus gemakkelijk los kan gelezen worden van de cyclus. Het is naar mijn mening niet een hoogtepunt in de reeks, maar het is wel een album dat ver boven het huidige stripaanbod staat.

Wie meer wil weten over de cyclus raden we de Franstalige Duistere Steden -gids aan (de Nederlandstalige versie is een flauw afkooksel), waarin de auteurs je wegwijs maken in hun duistere wereld. Ook heel interessant is Stripschrift 266-nov. 93, waarin een thematische overzichtstabel staat die een zeer goede leidraad vormt voor wie de albums wil aanschaffen.

Vermeldenswaard zijn ook de afgeleide albums, brochures en catalogi (oa het kinderalbum *Het Scheve Meisje* is zeer geslaagd), te koop in elke goede stripspeciaalzaak.
Martin Floré

De Duistere Steden deel 9: *De schaduw van een man*
François Schuiten en Benoît Peeters
Casterman, hc 595 BEF.

Ergens lang geleden in het Westen

Dat Franz kan tekenen wisten we al lang, dat bewijst hij met reeksen als Lester Cockney (Lombard) en Hanna (Dupuis). Dat hij het nog lang niet verleerd is, bewijst hij met Wyoming Doll. Een meesterwerk op tekengebied, zonder twijfel. Franz brengt ons een verhaal van een jonge blanke op weg naar het westen. Gelijklopend brengt hij het verhaal van een jonge indiaan die zich verstoten voelt door zijn stam. Uiteraard, dat voel je aan op je klompen, kruisen hun levens elkaar. De zorg voor een klein meisje doen hen de meningsverschillen in ras en afstamming vergeten en de strijdbijl tussen beide partijen wordt begraven. Toch schort er wat aan het verhaal. Franz mag dan wel een begenadigd tekenaar zijn, als scenarist komt hij wat zwakjes uit de verf. In zich draagt hij de kleine foutjes die ook tekenaar Hermann niet kan ontkennen. Zij brengen een mooi verhaal maar gaandeweg gaan ze tijdens het tekenen details toevoegen die volgens hen in het verhaal horen, maar die voor de lezer niets terzake doen. Op dat ogenblik maken ze een verhaal, niet voor de lezer, maar voor zichzelf. Ze hoeven zich zelfs geen zorgen te maken of het wel verkoopt, ze kunnen zeker en vast rekenen op een trouw lezerspubliek.
Wat had kunnen uitmonden in hét album van 1999, gaat jammer genoeg ten onder in detail. Kleine sublieme prentjes die ons natuur en weetjes tonen, deden het indertijd goed in de Bessy-serie van Vandersteen, maar storen in Franz' scenario.

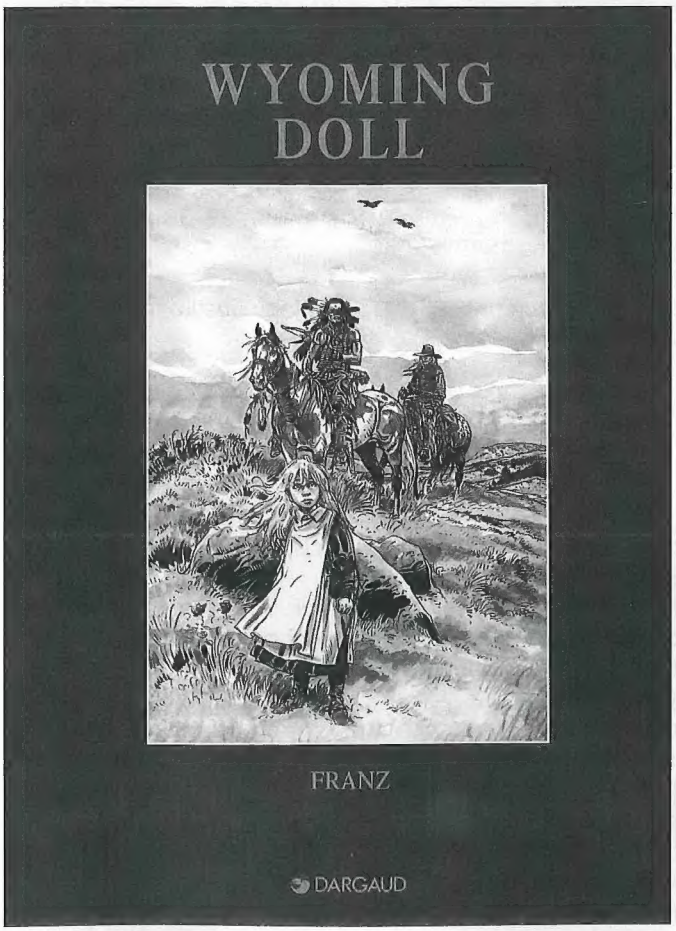

Toch is dit geen verloren album : voor hen die houden van mooie plaatjes en degelijk tekenwerk is dit een lust voor het oog. *Willem.*

Wyoming Doll
Franz
Uitgeverij Dargaud, sc295BEF

Onzin

Het uitgavenbeleid van uitgeverij Glénat is soms moeilijk te begrijpen. Reeksen die zouden kunnen aanslaan bij het grote publiek worden zelden of nooit in het eigen fonds ondergebracht. Hier wordt gekozen voor vertalingen door andere uitgevers. Zie maar naar uitgever Arboris waar *Schimmenspel* in vertaling verscheen, of de steengoede serie *Néve* bij uitgeverij Talent. Door deze politiek verschijnen vaak boeiende Glénat-reeksen nooit in het Nederlands. Anderzijds splitst Glénat ons reeksen in de maag die naar mijn bescheiden mening slechts een beperkt publiek kunnen bekoren. Hieronder schik ik de nieuwe serie *De Rode Keizerin,* waarin de machtsstrijd tussen tsaar Peter en zijn echtgenote Catharina centraal staat. Ze proberen elkaar op allerlei manieren het leven zuur te maken. Ze schuwen geen geweld, moord of doodslag. De mensen in hun dienst zijn slechts poppen met een aangeboren angst voor hun meesters. Ze dansen naar de pijpen van hun heersers zonder zich af te vragen wie er gelijk heeft. Ze leven naar de willekeur van de keizer of keizerin. Klinkt dat allemaal mooi? Het tegendeel is echter waar, de strijd om de macht is niet sterk genoeg om het verhaal te dragen. De hele story is opgehangen aan een dun zijden draadje, dat ieder ogenblik kan breken. Dufaux , die instaat voor het scenario schudde iets uit zijn mouw wat kant nog wal raakt : de vele nevenpersonen en de onnodige sexscènes maken het hele scenario nog wat waziger, je vraagt je af waar de scenarist op afstuurt. In elk geval niet in rechte lijn naar de vaste wal.

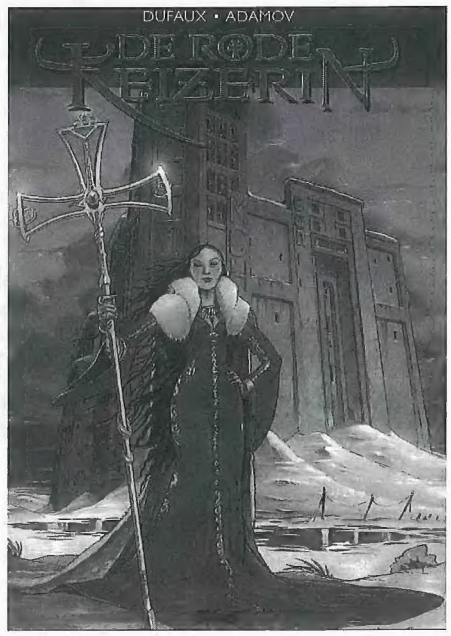

Naast dit flinterdunne scenario zitten we ook nog opgezadeld met de stereotiepe tekeningen van Adamov. Lezers van de strip *De waters van Dodemaan* herkennen in deze serie bijna alle gezichten, poses en toestanden die voorgaande serie herkenbaar maakte. Je kan je wanen in het vervolg van *De waters van Dodemaan,* alleen verplaatsen we ons van een fictief werelddeel naar het verre Rusland. Waarom nu net dit album gekozen werd voor een vertaling naar het Nederlands is mij een raadsel. Hier kan men letterlijk spreken van een slag in het water of een scheet in een fles. Voor mij hoeft dit soort zogenaamde historische strips niet meer. *Willem.*

De Rode Keizerin
Dufaux & Adamov
Uitgeverij Glénat, hc 525BEF

Gratis zoekertjes.
Schriftelijk meedelen. In elk briefje of e-mail adres of telefoonnr. vermelden a.u.b.

GEZOCHT:

* **Tintin en moi, Entretiens avec Hergé**, Numa Sadoul, 1 druk 1975 of 2 1982 (Casterman); Le monde de Tintin, Pol Vandromme (Gallimard 1959 of herdruk 1992); Les amis de Hergé nrs. 1 t/m 14; Stripschrift 35/36, 59/60, 67, 79, 97/98, 99, 100, 109/110, 119; Boekjes "Achtergronden van het beeldverhaal", 4 t/m 7, 9, 10 (Ernst Pommerel, NL);artikels rond Hergé en Kuifje uit Belgische en Nederlandse kranten en tijdschriften (specials, recensies, interviews,...) Martin Floré 050/37.09.77 (72)
* **Het manneke** : krantenknipsels; J. Broeckx : Iveco (gewone uitgave), 100 jaar Boerenbond, 2 onuitgegeven verhalen van Dag en Heidi (Averbode?); kopies van E. De Rop -strips, o.a. De zwarte Boeddha, Geschipper naast Mathilde; Panda (Toonder) Walter Lembrechts 050/41.58.89 na 18u. (72)
* **Vrije Vlucht persexemplaren** en schuifdozen voor 2/3 albums; Piet Pienter 3,8,9 (1 druk, zeer goede staat); Robbedoesalbums 76,81,83,86,87,88,89,91 (met microverhalen); Iriacynthe (Servais), gek. uitgave Rijperman Kurt Boonen 011/34.17.07, GSM 0476/256210) (72)
* **Crumb** schetsboeken van uitgeverij Zweitausendeins. Ik zoek volgende delen in hardcover! 1966-'67, late 1967 to mid 1974, nov. 1974 to jan.1978 en july 1978 to nov 1983. Ad Hendrickx, tel overdag: 014-42.88.29, e-mail: ad.hendrickx@pandora.be (71)
* **Kalenders** van 1955 door striptekenaars : 't Kapoentje, Vandersteen (Scheut), Sleen, Rik, Robbedoes, Kuifje en andere tekenaars: Averbode : Met klein Duimpje op avontuur (Demoen); contact met andere Gray-verzamelaars. Paul De Bont 014/65.73.79 (72)
* **Ik zoek nog een aantal Kuifjes**, Suske&Wiskes, Nero's, Dupuis- en Lombarduitgaven in nieuwstaat. Mogen ook complete reeksen zijn. Prijzen overeen te komen volgens kwaliteit en zeldzaamheid. Verder zoek ik ook nog sneeuw- en nachtkaarten van Kuifje en het boek Bloske en Zwik van Bob De Moor. Jean-paul vonck 053 / 77 08 01 (na 18h). (72)
* **Kuifje** : houten puzzels jaren '50, eerste gekartonneerde reeks, alle curiosa; Buck Danny : 1ste druk nrs.3-4-12-13-22-28-30 in goede staat. Patrick de boever 09/378.04.25 - 0476/855.341 - e-mail patrick.deboever@pi.be (72)
* **Jeff Broeckx** : reclamestrip 100 jaar Boerenbond; veel ruilmateriaal van Jeff Broeckx, Suske&Wiske, enz... Jac pijnenburg, tel 0031-773736055 (72)
* **Kiekeboe** : 1 t/m 29. Enkel deel 1 is in mindere staat, de rest is ok; Bakelandt : 1 t/m 30, minus 18, goede staat; Glenat albums, Nederlandstalig, gebracht door Dupuis : 16 titels (o.a. Beatrijs & Coen, Premolaar,...) het album van Wininger is in slechte staat, de anderen zijn ok.; Wordt Vervolgd : bundels 1 t/m 5; Suske & Wiske : De vergeten vallei/De lollige lakens : album met twee verhalen, luxe uitgave op 200 ex., voor Solo; Titanic : 11 nrs uit de eerste drie jaargangen; 10 losse albums 'allerlei' zonder veel verzamelaarswaarde. Marc hendrickx, 03/354.07.49 (72)
* **Bessy** : knipsels uit Ons Volk (nrs.=stroken uit het album) : Verboden jacht 39-40,43-46,49-52; De strijdbijl 53-54; De verdwaalden 5-6; De 3 pijlen 27-28; De hinderlaag 45-46; Dans der slangen 37-38, 45-48, 59-60; Poney-express 21-22; Hut der geesten 43-44; Paniek in Watona 19-20, 55-56 Ivo Haine, 016/47.22.03 (72)
* **Suske&Wiske** : Oh la la tattoo n° 2&5; albumaffiche 223&226; buttons (19821984), Stassano postkaarten (1997), Standaard Uitgeverij kwartaalfolders (1989); Natasja : ex-libris, stickers, ... Jos Greven, 089/50.31.16 (72)
* **Robbedoes-albums** 64,65,67,70,73,74,75,76,77, 79 t/m 98 met microverhalen en in mooie staat; Suske&Wiske tweekleuren in mooie staat: *Knokkersburcht, Het sprekende testament, De geverniste zeerovers, De snorrende snor;* Huize Snoek; Patrick Vranken 052/31.23.46 (tel&fax)

TE KOOP/RUILEN:

* **2000** eerste drukken uit de jaren 60-80, staat : goed tot zeer goed; Volledige reeks Buck Danny Tel. 012 451386 Willy Brône (72)
* **Bloske en Zwik** (De Moor), goede staat (hoogste op 1/1/2000 wint); Kuifje: Congo 1° druk, Amerika 1° druk; Comi en Dackske; Robbedoes : Tovenaar in Rommelgem 1°druk; Suske&Wiske : Knorr discoboekjes, Bokkerijders 1° druk; De hoed van Geeraard de Duivel (Middelkerke-middelmaat, 50ex.) e.a. Walter Lembrechts 050/41.58.89 na 18u. (72)
* **Stripcuriosa (div. auteurs en reeksen)**; stripinfopakketten (Merho, Leemans, Bosschaert, Sleen, Stallaert); artikels/curiosa rond Hergé en Kuifje; stripauteurs interview pakket (o.a. Vance, Geerts, Leemans, Raven, stripfestivals, Bob Mau, Talent, enz...) Martin Floré 050/37.09.77 (72)
* **Thorgal, 12 luxe delen,** nieuw in originele verpakking aan de helft van de aankoopprijs Marc Dejonghe 051/486586 (72)
* **Biografie Vandersteen** + ex libris, Macro-uitgave, splinternieuwe staat, 3.000fr of 150 gulden Rik Vandervelde 02/720.41.27 (72)
* **Broebelend fleske** *(Tibos);* Lombard: Zwaardvis 2, Zwarte klauw, Blauwe driehoek, Muur van de stilte; Kuifje : Krab (4 kleurpl. in lijst), Congo (1°), Oor (1° met HV papier); Zonneland 1956-57-58 compleet ; ACV ganzenbord Marc Sleen Paul De Bont 014/65.73.79 (72)
* **Guus Slim** omnibus 4, 6; de zesdelige 'Félix' zw/w reeks van Deligne; Marc hendrickx, 03/354.07.49 (72)
* **Knipsels** uit Het Nieuwsblad, tijdschriften, Titskrantjes jaren '70 en '80, enkele Ons VOlk bundelingen Ivo Haine, 016/47.22.03 (72)

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout
tel. 014 / 42.88.29
http://surf.to/tistjendop
e-mail: tistjen.dop@pandora.be

Stripfestival Middelkerke

17/7 tot 8/8/'99

Milky Way

luxe edities van Nero
Info: 059/ 30 52 66

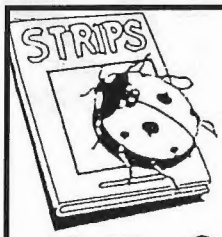

Stripspeciaalzaak

DE STRIPKEVER

Bruulcenter - Bruul 79 - 2800 MECHELEN
Tel+fax : 015/21.76.05
e-mail : stripkever@jedi.be *(niet : www)*

Open : ma : 13uur30 - 18uur
di-vr: 10-13uur, 14-18uur
za : 10 - 18uur
Elke eerste donderdag van de maand open tot 20 uur.

WONDERLAND - HALF VIER - PRODUCTIONS

Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT - BELGIË
Tel. & Fax : 00 32 / (0)11.22.82.00

STRIPZOLDER

AANKOOP - VERKOOP STRIPVERHALEN

Nieuw, antiek, tweedehands, luxes, curiosa,... alles op stripgebied!

015/41.27.99

OPEN : dinsdag & donderdag,
van 16 tot 21 uur
zaterdag doorlopend van 11 tot 16 uur!!!
of gewoon op afspraak

ZEMSTBAAN 55 2800 MECHELEN

(500meter van E19, afrit 10 Mechelen, en Maxi-GB Zemst)